

O1/A6: Design and development of the SPOTit Handbook

SPOTit koolituse käsiraamat

Table of Contents

SPOTit-i käsiraamat	3
Sissejuhatus	3
Kuidas SPOTit-i käsiraamatut kasutada	3
Moodul 1. Meediakirjaoskuse raamistikud ja pädevused noortele: digitaalsete ressursside usaldusväarsuse hindamine	4
Mooduli üldine eesmärk	4
Mooduli struktuur (teemad)	4
Õpiväljundid	4
Teema 1. Meedia- ja infokirjaoskus	5
Teema 2: Kriitiline mõtlemine ja demokraatia	10
Teema 3: Digiressursside hindamine	16
Moodul 2. Võltsuudised: võltsuudiste mõistmine ja vältimine sotsiaalmeedia platvormidel	25
Mooduli üldine eesmärk	25
Mooduli struktuur (teemad)	25
Õpiväljundid	25
Teema 1. Mis on võltsuudis?	26
Teema 2. Võltsuudised meie igapäevaelus	36
Teema 3. Kuidas astuda vastu võltsuudistele	49
Moodul 3. Vlogimine: kuidas kasutada avatud lähtekoodiga tarkvara videote tegemiseks: filmimine, monteerimine ja järeltöötlus	64
Mooduli üldine eesmärk	64
Mooduli struktuur (teemad)	64
Õpiväljundid	65
Teema 1: Videod ja vlogid	66
Teema 2: Videote loomine	77
Teema 3: Videote turundamine	86

<https://spotitproject.eu/en/>

SPOTit-i käsiraamat

Sissejuhatus

SPOTiti käsiraamat sisaldab teavet noorsootöötajatele (edaspidi juhendaja) selle kohta, kuidas mooduleid oma juhendamisel kasutada, ja hõlbustab projekti mitmekordistavat mõju. See sisaldab juhiseid, meetodikaid, praktilisi harjutusi, rühmatöid, näpunäiteid ja teavet selle kohta, kuidas materjali kasutada noorte koolitamisel.

SPOTiti käsiraamat koosneb kolmest osast, mis viitavad kolmele (3) väljatöötatud moodulile:

1. Meediakirjaoskuse raamistikud ja pädevused noortele: digitaalsete ressursside usaldusväarsuse hindamine

2. Võltsuudised: võltsuudiste mõistmine ja välistamine sotsiaalmeedia platvormidel

3. Vlogimine ehk kuidas kasutada avatud lähtekoodiga tarkvara videote tegemiseks: filmimine, monteerimine ja järeltöötlus

SPOTiti käsiraamat sisaldab iga mooduli kohta järgmist:

- üldine ulatus
- struktuur konkreetsete õppetükkidega (3 teemat mooduli kohta)
- õpiväljundid ja
- juhendajatele välja töötatud koolituse läbiviimise juhend, mis sisaldab koolituse sisu, tegevuste kirjeldust õppetüki kohta, lisa lugemist, linke ressurssidele, juhendamismeetodeid, nõuandeid/näpunäiteid juhendajatele, koolitusvahendeid, materjale (PPT, tegevused) ning vajalikke tööriistu ja selleks ette nähtu ajalimiiti.

Kuidas SPOTit-i käsiraamatut kasutada

SPOTiti käsiraamat on loodud nii paberikandjal kui ka veebis lugemiseks. See on välja töötatud viisil, mis võimaldab juhendajatel kasutada seda tervikuna või viidates konkreetsetele osadele, olenevalt juhendajate või organisatsioonide vajadustest. Juhendajatel on juurdepääs konkreetsele osale, mida nad on nõus läbima, klõpsates konkreetsetel osal sisukorras, mis asub käesoleva dokumendi alguses. SPOTiti käsiraamatu põhikeel on inglise keel, kuid valitud osad on saadaval ka kreeka, eesti ja sloveeni keeles.

Käsiraamatut saab juhendina kasutada noorsootöötajad, noorsooametnikud, noorte valdkonnaga aktiivselt tegelevad vabatahtlikud, kes viivad läbi koolitusi ja õpetavad meediapädevust noortele (vanuses 18-35). Rõhk on pandud sellele, kuidas kasutada populaarset vlogimise praktikat, et võimaldada noortel saada kriitilisteks lugejateks ja aktiivseteks osalisteks digitaalse teabe tarbimises (nt eristada kvaliteetset teaduspõhist infot, turundustriki ning tobedat, kahjulikku ja rämps võltsuudiseid).

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

Moodul 1. Meediakirjaoskuse raamistikud ja pädevused noortele: digitaalsete ressursside usaldusväarsuse hindamine

Mooduli üldine eesmärk

Selle mooduli kaudu omandavad noored meedia- ja infopädevuse oskused, mõistavad kriitilise mõtlemise ja demokraatia aluspõhimõtteid ning tutvuvad digiressursside hindamise meetoditega.

Mooduli struktuur (teemad)

Teema 1: Meedia- ja infokirjaoskus

Teema eesmärgid on: tutvustada noortele meedia- ja infokirjaoskuse mõisteid; teadvustada neid meediat ja teabeallikatest, samuti meedia ja teabe õiguslikest, eetilistest ja ühiskondlikest küsimustest; tutvustada neile kirjaoskaja eelseid.

Teema 2: Kriitiline mõtlemine ja demokraatia

Teema eesmärkideks on pakkuda noortele teadmisi demokraatia põhimõtetest, propagandast ja selle ajaloost; suurendada kriitilist mõtlemist Internetis uudiste/videotega kokku puutudes; teadvustada noori kriitilisest küsitlusest, kahtluse alla seadmistest ja meelesõnumustest; tutvustada lugupidavat ja sallivat suhtlemist ning pakkuda teadmist meedia- ja infokirjaoskusest radikaliseerumise ennetamiseks.

Teema 3: Digiressursside hindamine

Teema eesmärgid on: pakkuda noortele teadmisi sotsiaalmeedia algoritmidest ja noortele suunatud info propageerimisest, nende hindamiskriteeriumidest ning näpunäiteid ja võtteid; ja panna nad mõistma viidete väärtust/olulisust.

Õpiväljundid

Selle mooduli edukal läbimisel omandatakse järgmised teadmised, oskused ja hoiakud:

Teadmised	Oskused	Hoiakud
Noored inimesed: – on kursis meedia- ja infopädevuse aspektide ja mõõtmetega – oskavad määratleda kriitilise mõtlemise ja demokraatia põhimõtteid – tunnevad digitaalsete ressursside hindamise kriteeriume ja meetodeid	Noored inimesed on võimelised: – selgitama meedia ja teabe aspekte ja mõõtmeid – käsitlema saadud teavet, kui puututakse kokku Internetis uudiste/videotega, rakendades kriitilise mõtlemise protsessi – kasutama digitaalsete ressursside hindamise tehnikaid	Noored inimesed: – hindavad meedia- ja infopädevuse tähtsust – tegutsevad meedia- ja kirjaoskajana – propageerivad kriitilist mõtlemist ja demokraatia põhimõtteid – oskavad soovitada sõpradele, perele ja teistele digitaalsete ressursside hindamise meetodeid

<https://spotitproject.eu/en/>

Teema 1. Meedia- ja infokirjaoskus

Sisu/ Tegevuste kirjeldus/ Lisalugemine/ Lingid lisa allikatele	Läbiviimise meetodid/ Nõuanded/ Nipid koolitajale	Vajalikud vahendid/ Materjalid (PPT, harjutused)	Ajakulu
<p>Sissejuhatus ja nimede õppimine Nimede mäng</p> <p>Visake ringis üksteisele pehme pall (või valige juhuslikult mõni teine inimene), öeldes enda nime ja seejärel inimese nime, kellele viskate (Marilt Karinile....Karinilt Sandrale jne).</p> <p>Iga inimene räägib oma nimest, mida see tema jaoks tähendab.</p>	<p>Meetod: Jäälõhkumine, vabama õhkkonna loomine.</p>	Ei	15 min
<p>Sissejuhatus 1. teemasse</p> <p>Tutvustage noortele 1 teemat läbi erinevate küsimuste, näiteks järgnevate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Mis vahendit eelistate informatsiooni tarbimiseks?</i> • <i>Kas info, mida alati kuulete, on usaldusväärne?</i> • <i>Kuidas me saame hinnata info usaldusväärsust?</i> <p>Algatage lühike arutelu, mis põhineb küsimustel ja noorte poolsetel vastustel. Seejärel teavitage noori sellest, mis oskused nad peaksid omandama peale selle teema läbimist.</p>	<p>Sissejuhatus meetod: Küsimused ja vastused – diskussioon.</p> <p>Soovitus: Kasutage eelnevalt koostatud küsimusi või mõelge need ise välja. Vastused peaksid olema suhteliselt lihtsalt käigu pealt välja mõeldavad. Kasutage arutelu, et suunata noori selle teema üle mõtisklema ja kaaluma erinevaid aspekte. Küsimused tuleks adresseerida kõigile ja need peaksid olema avatud, suunatud põhjendamisele ja arutelu tekkele, vältides pseudoküsimusi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse "SPOTit Moodul 1 LU1" slaid 2-3	10 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Eelhindamine</p> <p>Eelhindamise eesmärk on testida noorte teadmisi läbivatel teemadel. Kasutatakse nii suletud kui ka valikvastustega ja tõene-väär väitega küsimusi. Andke noortele 10 minutit küsimustele vastamiseks. Sellele järgneb lühike arutelu vastuste üle.</p> <p style="text-align: center;"><u>Küsimused</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Algsed meedia- ja infoallikad on loodud ja kontrollitud kogukonna poolt. a) Tõene b) Väär 2. Teise inimese ideede, kirjutiste, leiutiste, sarnaste intellektuaalsete toodete omaks võtmist ilma teadmata, nõusolekuta ja/või akrediteerimata nimetatakse: a) Plagiaat b) Autoriõigus c) Etikett d) Mitte ükski ülalnimetatud 3. Juhtumit, kus konkreetne fikseeritud väljend kopeeritakse, nimetatakse autoriõiguste rikkumiseks. a) Tõene b) Väär 4. Digitaalne lõhe on liigne sõltuvus millestki või kahjulik vajadus midagi teha. a) Tõene b) Väär	<p>Algatage lühike arutelu küsimuste ja vastuste üle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 4	<p>30 min</p>
--	---	---	---------------

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

[Õiged vastused on märgitud rohelisega]			
<p>Meedia- ja infokirjaoskus</p> <p>Jätkake materjalidega ja seletage lahti selle sisu.</p> <p>Meedia tüübid ning meedia ja teabeallikad</p> <p>Kasutage arutelu algatamise hõlbustamiseks järgmisi küsimusi: <i>Millised on levinumad meediakanalid?</i> <i>Millised on levinumad teabeallikad?</i></p> <p>Seejärel jätkake materjaliga ja kirjeldage slaididel 7-8 olev sisu.</p> <p>Meedia ja teabe juriidilised, eetilised ja ühiskondlikud küsimused</p> <p>Kasutage järgmisi refleksiooni küsimusi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kas olete kunagi mõelnud mis tahes juriidilistele probleemidele, mis on seotud teile saadetud teabe või selle viisiga, kuidas see teile edastati?</i> • <i>Kas olete teadlik meediaga seotud ebaseaduslikest probleemidest?</i> <p>Seejärel jätkake materjaliga ja kirjeldage slaidide 9-11 sisu</p> <p>Meedia- ja teabe kirjaoskusega inimeste eelised</p>	<p>Sissejuhatus meetod: Presentatsioon küsimuste esitlemiseks ja diskussiooni arendamiseks.</p> <p>Soovitus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hea ettevalmistus on oluline. • Alustage noorte meeldivat üllatamist viisil, mis köidab nende tähelepanu. • Rääkige selgelt, lühidalt. • Edastage oma jutuga kindel sõnum. • Kasutage hoolikalt mitteverbaalset suhtlust; jälgige ja analüüsige aktiivselt noorte mitteverbaalset suhtlust. • Vältige slängi kasutamist, mis kõnetab pigem ühte konkreetset sotsiaalset rühma. • Näidake üles enesekindlust ja huvi teema vastu. • Hoidke noortega silmsidet. • Küsige tagasisidet. • Küsimused tuleks adresseerida kõigile.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 5-14	1 tund

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Kasutage arutelu algatamise hõlbustamiseks järgmist küsimust:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Mis kasu on oskustest, mis võimaldavad meil valida usaldusväärset teavet?</i> <p>Seejärel jätkake materjaliga ja kirjeldage slaididel 12-13 olevat sisu.</p>			
<p>Kokkuvõte</p> <p>Antud teema lõpetades tehke lühike ülevaade läbitud sisust.</p>	-	-	-
<p>Järelhindamine</p> <p>Järelhindamise eesmärk on uurida, mil määral noored said aru teema kontseptsioonist ja omandasid konkreetsed õpiväljundid. Kasutatakse suletud, valikvastustega ja tõene-väär valikuga küsimusi. Andke 10 minutit küsimustele vastamiseks.</p> <p style="text-align: center;"><u>Küsimused</u></p> <p>1. Teise inimese ideede, kirjutiste, leiutiste, sarnaste intellektuaalsete toodete omaks võtmist ilma teadmata, nõusolekuta ja/või akrediteerimata nimetatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Plagiaat b) Autoriõigus c) Etikett d) Mitte ükski ülalnimetatud <p>2. Mõned meedia- ja teabe kirjaoskusega isiku eelised on järgmised:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Täiustatud suhtlemisoskus, suurem osalus poliitikas, paremad majanduslikud võimalused b) Parem õpikeskkond, sotsiaalne aktiivsus c) Austus kultuurilisele ja keelelisele mitmekesisusele d) Kõik ülalnimetatud	<p>Algatege lühike arutelu küsimuste ja vastuste üle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 15	30 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>3. Inimese virtuaalset esindatust uues meedias, mida inimene kasutab virtuaalses ühisruumis liikumiseks, nimetatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Virtuaalne mina b) Sõltuvus c) Võrguetikett d) Mitte ükski ülalnimetatud <p>4. Algne meedia- ja infoallikad on loodud ja kontrollitud kogukonna poolt</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Tõene b) Väär <p>[Õiged vastused on märgitud rohelisega]</p>			
<p>Teema lõpetamine</p> <p>Arutage lühidalt teema sisu üle ja küsige noortelt nende tehtud järeldusi selle sisu kohta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Mida sa sellest teemast kasu said?</i> ● <i>Mis meeldis, mis avaldas muljet?</i> ● <i>Mis häiris?</i> ● <i>Kas kasutate pärast selle teema lõpetamist mingit nippi? Mida täpsemalt?</i>	<p>Meetod: Küsimus ja vastus, sellele järgnev diskussioon.</p> <p>Soovitus: Kasutage eelnevalt koostatud küsimuste kogu või looge need ise. Vastused peaksid olema lihtsalt ja kiiresti kohapeal välja mõeldavad. Kasutage arutelu, et suunata noori selle teema üle mõtisklema ja kaaluma erinevaid aspekte. Küsimused tuleks adresseerida kõigile, olla avatud, suunata põhjendatud arutluskäikudele, vältides pseudoküsimusi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti ● Internetiühendus ● PowerPoint esitluse slaid 16	35 min

Co-Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Täna noori nende tähelepanu eest ja küsi, kas neil on tekkinud antud teemaga lisaküsimus.

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Teema 2: Kriitiline mõtlemine ja demokraatia

Sisu/ Tegevuste kirjeldus/ Lisalugemine/ Lingid lisa allikatele	Läbiviimise meetodid/ Nõuanded/ Nipid koolitajale	Vajalikud vahendid/ Materjalid (PPT, harjutused)	Ajakulu
<p>Teema 2 tutvustus</p> <p>Esmalt kirjeldage mooduli üldist eesmärki ja konkreetset teemat. Seejärel leidke ja looge seosed eelmise mooduliga, et noored saaksid meenutada juba õpitut, mis omakorda aitab neil hõlbustab uue teabe seostamist eelmisega.</p> <p>Esitage õpiväljundid (teadmiste, oskuste ja hoiakute osas), mille koolitavad omandavad pärast antud teema läbimist. Arutage nendega konkreetsete eesmärkide saavutamise olulisust.</p>	<p>Olenevalt sellest, mis ajahetkel eelmine teema lõpetati, võite alustada eelmise teema kokkuvõtva osaga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse "SPOTit Module 1 LU2" slaid 2-3	10 min
<p>Eelhindamine</p> <p>Eelhindamise eesmärk on testida noorte teadmisi läbivatel teemadel. Kasutatakse suletud, valikvastustega ja tõene-väär valikuga küsimusi. Andke 10 minutit küsimustele vastamiseks.</p> <p style="text-align: center;">Küsimused</p> <p>1. Milliseid alltoodud loetakse demokraatia põhimõteteks? (Saate valida rohkem kui 1 vastuse)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Kodanike kaasamine otsuste tegemisse b) Õigusriik c) Haridus d) Kõik ülalnimetatud <p>2. Kriitiline mõtlemine on ...</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Eelarvamuste paljastamine	<p>Algatage lühike arutelu küsimuste ja vastuste üle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 4	30 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>b) Eelduste uurimine c) Mõlemad ülalnimetatud d) Mitte ükski ülalnimetatutest</p> <p>3. Teabe hindamine kriitilise mõtlemisega hõlmab "meeleharjumuste" kujunemist? a) Tõene b) Väär</p> <p>4. Kriitiline mõtlemine on grupimõtlemine a) Tõene b) Väär</p> <p>[Õiged vastused on märgitud rohelisega]</p>			
<p>Demokraatia põhimõtted</p> <p>Esitage noortele probleemi keskne idee, kutsudes neid üles oma ideid vabalt ja spontaanselt väljendama. Koolitavate teema tundmine ei ole oluline. Ajurünnakut kasutatakse enamasti probleemi käsitluse alguses.</p> <p>Paluge noortel 1-2 sõnaga individuaalselt välja tuua, mida demokraatia nende jaoks tähendab, julgustades neid kiiresti, spontaanselt, üksteise järel mõtteid väljendama. Märkige ideed tahvlile üles ilma midagi kommenteerimata. Uurige kirjutatud sõnu ja proovige need kategooriatesse jagada. Kasutage küsimusi – vastuseid või arutelu, et suunata teisi neid kommenteerima. Lõpus tehke tulemuste süntees ja näidake materjalide slaid 6-7.</p> <p>Propaganda ja ajalugu Kasutage järgmist refleksioon küsimust:</p>	<p>Tutvustamise meetod: Ajurünnak</p> <p>Soovitus: Julgustage noori väljendama end kiiresti, spontaanselt, üksteise järel kiires vormis. Ideede esitamise ajal ei tohi kedagi kritiseerida. Veenduge, et noored tunneksid end mugavalt. Olge ettevaatlik, et ajurünnak ei läheks kaugemale oma oodatavast eesmärgist.</p> <p>Tutvustamise meetod: Atraktiivne presentatsiooni ning küsimustel-vastustel põhinev arutelu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • Tahvel, marker • PowerPoint esitluse slaid 6-7 • PowerPoint esitluse slaid 8-9	<p>2 tundi</p>

Co-Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>● <i>Kas olete teadlik mõnest juhtumist, kus meediat kasutati avaliku arvamuse suunamiseks või manipuleerimiseks?</i> Alustage arutelu selle küsimusega ja paluge noortel jagada oma kogemusi või asjakohast teavet selle kohta, mida nad on õppinud. Seejärel jätkake materjaliga ja kirjeldage 9. slaidi sisu.</p> <p>Noorte kriitiline mõtlemine Internetis uudiste/videotega kokku puutudes</p> <p>Kasutage arutelu algatamise hõlbustamiseks järgmist küsimust: ● <i>Mida saame teha, et vältida valeinformatsiooni või propagandat?</i> Seejärel jätkake materjaliga ja kirjeldage slaidide 11-12 sisu.</p> <p>Lugupidav ja tolerantne suhtlemine</p> <p>Kasutage järgmisi refleksioon küsimusi: ● <i>Kas teil on kunagi olnud kokkupuudet valeinformatsiooniga või raskusi infost arusaamisega, mis ei ole olnud tingitud meediast, vaid selle saajast?</i> ● <i>Kust see tuleb?</i> Seejärel jätkake materjaliga ja kirjeldage slaidi 14 sisu.</p> <p>Meedia- ja infokirjaoskus noorte radikaliseerumise ennetamisel</p> <p>Kasutage arutelu algatamise hõlbustamiseks järgmist küsimust: ● <i>Kas kujutate ette mõnda tegurit, mis on mõjutanud noorte radikaliseerumise kasvu?</i> Seejärel jätkake materjaliga ja kirjeldage slaidi 16 sisu.</p>	<p>Soovitus:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Hea ettevalmistus on oluline. ● Alustage noorte meeldivat üllatamist viisil, mis köidab nende tähelepanu. ● Rääkige selgelt, lühidalt. ● Edastage oma jutuga kindel sõnum. ● Kasutage hoolikalt mitteverbaalset suhtlust; jälgige ja analüüsige aktiivselt noorte mitteverbaalset suhtlust. ● Vältige slängi kasutamist, mis kõnetab pigem ühte konkreetset sotsiaalset rühma. ● Näidake üles enesekindlust ja huvi teema vastu. ● Hoidke noortega silmsidet. ● Küsige tagasisidet. <p>Küsimused tuleks adresseerida kõigile.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● PowerPoint esitluse slaid 10-12 ● PowerPoint esitluse slaid 13-14 ● PowerPoint esitluse slaid 15-16	
---	---	---	--

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Kokkuvõte Pärast teema 2 läbimist tehke esitatud materjalist lühikokkuvõte.	-	-	-
Järelhindamine Järelhindamise eesmärk on uurida, mil määral noored said aru teema kontseptsioonist ja omandasid konkreetseid õpiväljundid. Kasutatakse suletud, valikvastustega ja tõene-väär valikuga küsimusi. Andke 10 minutit küsimustele vastamiseks. Küsimused 1. Millised alltoodutest loetakse demokraatia põhimõteteks (saate valida rohkem kui 1)? a) Kodanike kaasamine otsuste langetamisel b) Õigusriik c) Valimissüsteemi häälteenamuse reegel d) Kõik ülalnimetatud 2. Kriitiline mõtlemine ei ole... : a) Eelarvamuste paljastamine b) Grupi mõtlemine c) Eelduste uurimine d) Väljakutsuv arutluskäik 3. Mis allnimetatutest võivad mõjutada kriitilise mõtlemise oskust (võite valida rohkem kui 1)? a) Sisemine uudiste otsimise motivatsioon ja uudisteallikate jälgimise harjumus b) Sisemine uudiste otsimise motivatsioon, kuid mitte harjumus uudisallika jälgimine	Algate lühike arutelu küsimuste ja vastuste üle.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 18	30 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>c) Ettevaatlik suhtumine sotsiaalmeedia isikupärastatud uudiste algoritmi</p> <p>d) Mitte ükski ülalnimetatutest</p> <p>4. Interneti-radikaliseerumisega saab tegeleda...</p> <p>a) võideldes terroristliku propaganda ja ebaseadusliku vihakõne vastu</p> <p>b) kaasava ühiskonna, hariduse ja ELi ühiste väärtuste edendamise kaudu</p> <p>c) Mõlemad ülalnimetatutest</p> <p>d) Mitte ükski ülalnimetatutest</p> <p>[Õiged vastused on märgitud rohelisega]</p>			
<p>Teema lõpetamine</p> <p>Arutage lühidalt teema sisu üle ja küsige noortelt nende tehtud järeldusi selle sisu kohta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Mida sa sellest teemast kasu said?</i> • <i>Mis meeldis, mis avaldas muljet?</i> • <i>Mis häiris?</i> • <i>Kas kasutate pärast selle teema lõpetamist mingit nippi? Mida täpsemalt?</i> <p>Täna noori nende tähelepanu eest ja küsi, kas neil on tekkinud antud teemaga lisaküsimusi.</p>	<p>Meetod: Küsimus ja vastus, sellele järgnev diskussioon.</p> <p>Soovitus: Kasutage eelnevalt koostatud küsimuste kogu või looge need ise. Vastused peaksid olema lihtsalt ja kiiresti kohapeal välja mõeldavad. Kasutage arutelu, et suunata noori selle teema üle mõtisklema ja kaaluma erinevaid aspekte. Küsimused tuleks adresseerida kõigile, olla avatud, suunata põhjendatud arutluskäikudele, vältides pseudoküsimusi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 19	35 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Teema 3: Digiressursside hindamine

Sisu/ Tegevuste kirjeldus/ Lisalugemine/ Lingid lisa allikatele	Läbiviimise meetodid/ Nõuanded/ Nipid koolitajale	Vajalikud vahendid/ Materjalid (PPT, harjutused)	Ajakulu
<p>Sissejuhatus 3. teemasse</p> <p>Esmalt kirjeldage mooduli üldist eesmärki ja konkreetset teemat. Seejärel leidke ja looge seosed eelmis(t)e teemadega, et noored saaksid meenutada juba õpitut, kuna see aitab ka hõlbustada uue teabe seostamist eelmisega.</p> <p>Esitage õpiväljundid (teadmiste, oskuste ja hoiakute osas), mille koolitavad omandavad selle teema läbimist. Arutage koolitavatega konkreetsete eesmärkide saavutamise olulisust.</p>	<p>Olenevalt sellest, mis ajahetkel eelmine teema lõpetati, võite alustada eelmise teema kokkuvõtva osaga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse "SPOTit Module 1 LU3" slaidid 2-3	10 min
<p>Eelhindamine</p> <p>Eelhindamise eesmärk on testida noorte teadmisi läbivatel teemadel. Kasutatakse suletud, valikvastustega ja tõene-väär valikuga küsimusi. Andke 10 minutit küsimustele vastamiseks.</p> <p>Küsimused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Millised alltoodutest on veebisaitide hindamise kriteeriumid?<ol style="list-style-type: none"> a) Autoriteetsus, täpsus, stereotüübid b) Haridus, väärtus, katvus c) Volitus, täpsus, väärtus d) Kõik ülalnimetatud 2. Sotsiaalmeedia algoritmid võtavad teie käitumise põhjal ohjad selle üle, millist sisu teile edastada.<ol style="list-style-type: none"> a) Tõene b) Väär	<p>Algatage lühike arutelu küsimuste ja vastuste üle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 4	30 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>3. Plagiaat, teiste inimeste ideede, sõnade või kontseptsioonide kopeerimine, kasutamine või väärkasutamine ilma nõuetekohase viitamiset ei ole keelatud</p> <p>a) Tõene b) Väär</p> <p>4. Viited on olulised, kuna nad näitavad:</p> <p>a) Töö kvaliteeti b) Tähelepanu detailidele c) Näitab antud teema kohta info ulatavust d) Kõik ülalnimetatud</p> <p>[Õiged vastused on märgitud rohelisega]</p>			
<p>Digiressursside hindamine</p> <p>Esmalet esitage 3. teema konkreetne eesmärk ja õpiväljundid. Seejärel jätkake materjaliga ja kirjeldage sisu, kasutades slaide.</p> <p>Sotsiaalmeedia ja noortele suunatud teabe edendamise algoritmid</p> <p>Liikuge edasi materjali juurde ja kirjeldage 6. slaidi sisu.</p> <p>Hindamiskriteeriumid, näpunäited ja tehnikad</p> <p>Liikuge edasi materjali juurde ja kirjeldage slaidi 7 sisu.</p> <p>Viidete väärtus ja tähtsus</p> <p>Liikuge edasi materjali juurde ja kirjeldage 8. slaidi sisu.</p>	<p>Tutvustamise meetod: Presentatsiooni ning küsimustel-vastustel põhinev arutelu.</p> <p>Soovitus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hea ettevalmistus on oluline. • Alustage noorte meeldivat üllatamist viisil, mis köidab nende tähelepanu. • Rääkige selgelt, lühidalt. • Edastage oma jutuga kindel sõnum. • Kasutage hoolikalt mitteverbaalset suhtlust; jälgige ja analüüsige aktiivselt noorte mitteverbaalset suhtlust. • Vältige slängi kasutamist, mis kõnetab pigem ühte konkreetset sotsiaalset rühma. • Näidake üles enesekindlust ja huvi teema vastu.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 5-12	<p>2 tundi</p>

Co-Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

	<ul style="list-style-type: none"> • Hoidke noortega silmsidet. • Küsige tagasisidet. Küsimused tuleks adresseerida kõigile.		
Tegevus 3.1. Praktiline tegevus veebilehe hindamiseks Tegevuse eesmärk on panna noored läbi praktika nägema, kuidas kasutada 6'te hindamiskriteeriumit veebilehe hindamisel. Paluge oma praktikantidel minna veebisaidile https://www.greenpeace.org/international/ ja hinnata selle sobivust 6 hindamiskriteeriumi abil. Paluge neil ära tunda digitaalsete ressursside hindamise kriteeriumid ja meetodid, kasutada digitaalsete ressursside hindamise tehnikaid ning soovitada digiressursside hindamise meetodeid ka eakaaslastele, sõpradele, perekonnale ja teistele.	Suunatavad vastused tegevusele on esitatud moodul 1 lõpus. Kui praktiline osa on läbitud, alustage ühine arutelu tulemuste kohta.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 9 • Tööleht vastuste kirjutamiseks, mis sisaldab tabelit koos 6 kriteeriumiga	15 min
Tegevus 3.2. Praktiline tegevus desinformatsiooni tuvastamiseks läbi pildi Tegevuse eesmärk on panna noor praktikas nägema, kuidas desinformatsiooni pildil tuvastada ja vaidlustada. Paluge neid arutada järgmise pildi teabe/sisu üle.	Märkus: Selle pildi säutsus Donald Trump 2016. aasta presidendikampaania ajal. Faktikontrolli sait Politifact postitas selle statistika analüüsi ja andis sellele hinnangu. Pilt on mõeldud hirmu tekitamiseks ja toidab rassistlikku narratiivi vägivaldsetest noortest mustanahalistest meestest. Statistika ei võta arvesse mustanahaliste ameeriklaste palju väiksemat osakaalu kogu elanikkonnast. Kui võtta arvesse proportsiooni, on mustanahaliste	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 10	5 min

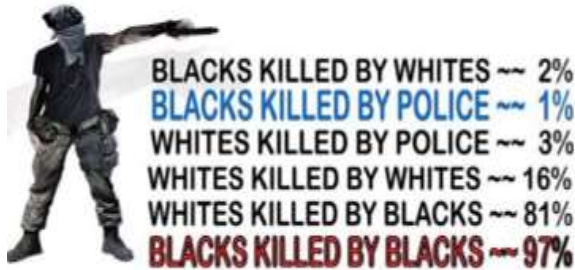
Co-Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

USA CRIME STATISTICS ~ 2015

SOURCE: Crime Statistics Bureau - San Francisco

Seejärel algatage arutelu.

Koolitatavad peaksid suutma käsitleda saadud teavet, kui nad puutuvad kokku Internetis uudiste/videotega, rakendades kriitilise mõtlemise protsessi.

[ameeriklaste tõenäosus politsei poolt tapetud 2,5 korda suurem kui valgetel.](#)

FBI 2015. aasta statistika näitab, et need arvud on vastupidised. Ligikaudu 81% tapjatest olid nn valged kes tapsid valgeid ja umbes 16% valgetest tapjad tapsid mustanahalisi.

Sellist üksust nagu "Kriminaalstatistika Büroo" pole olemas, selle graafika loojad valisid oma publiku eksitamiseks autoriteetse allika visuaalse indikaatori.

Tegevus 3.3. Valeuudise küsimustik

Selle tegevuse eesmärk on aidata noortel kindlaks teha, kui usaldusväärne allikas on.

Jagage noortele linki küsimustikule. See annab neile ülevaate küsimustest, mida tuleks veebiuudiste lugemisel küsida, ja neile tuleb nendele vastata.

<https://www.politifact.com/article/2017/jun/19/real-or-fake-tour-fake-news-quiz-find-out/>

Koostatud PunditFact / PolitiFact poolt.

Seejärel algatage arutelu.

Soovitus: Enne tegevusega alustamist minge järgmisele leheküljele: <https://www.politifact.com/article/2017/jun/19/real-or-fake-tour-fake-news-quiz-find-out/> ja läbige küsimustik.

- (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti
- Internetiühendus
- PowerPoint esitluse slaid 11

15 min

Co-Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Noored saavad kriitilise mõtlemise protsessi abil oskuse käsitleda saadud teavet, kui nad puutuvad kokku Internetis uudiste/videotega.			
Kokkuvõte Pärast teema 3 läbimist tehke esitatud materjalist lühikokkuvõte.	-	-	-
Järeldamine Järeldamise eesmärk on uurida, mil määral noored said aru teema kontseptsioonist ja omandasid konkreetseid õpiväljundid. Kasutatakse suletud, valikvastustega ja tõene-väär valikuga küsimusi. Andke 10 minutit küsimustele vastamiseks. Küsimused 1. Millised alltoodutest on veebisaitide hindamise kriteeriumid? a) Objektiivsus b) Kehtivus c) Katvus d) Kõik ülalnimetatud 2. Küsimus "Kas lehel on kuupäevad, mis näitavad, millal leht kirjutati, millal leht esmakordselt veebi pandi või millal viimati lehekülge muudeti?" kuvab veebisaidi ..... a) Täpsust b) Kehtivus c) Katvust d) Objektiivsust 3. Küsimus "Kas see link töötab?" näitab kodulehe.... a) Täpsust b) Objektiivsust c) Väljanägemist	Algatage lühike arutelu küsimuste ja vastuste üle.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 13	30 min

Commented [1]: Nende vastuste tõlkeid uurida, et paremini konteksti panna

Commented [2]: coverage

Commented [3]: currency

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>d) Katvust</p> <p>4. Ilma sotsiaalmeedia algoritmidega oleks kogu selle sisu kontopõhiselt läbi sõelumine võimatu.</p> <p>a) Tõene b) Väär</p> <p>[Õiged vastused on märgitud rohelisega]</p>			
<p>Teema lõpetamine</p> <p>Arutage lühidalt teema sisu üle ja küsige noortelt nende tehtud järeldusi selle sisu kohta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mida sa sellest teemast kasu said? • Mis meeldis, mis avaldas muljet? • Mis häiris? • Kas kasutate pärast selle teema lõpetamist mingit nippi? Mida täpsemalt? <p>Täna noori nende tähelepanu eest ja küsi, kas neil on tekkinud antud teemaga lisaküsimusi.</p>	<p>Meetod: Küsimused & vastused, millele järgneb diskussioon.</p> <p>Soovitus: Kasutage eelnevalt koostatud küsimuste kogu või looge need ise. Vastused peaksid olema lihtsalt ja kiiresti kohapeal välja mõeldavad. Kasutage arutelu, et suunata noori selle teema üle mõtisklema ja kaaluma erinevaid aspekte. Küsimused tuleks adresseerida kõigile, olla avatud, suunata põhjendatud arutluskäikudele, vältides pseudoküsimusi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 14	35 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Soovituslik vastus tegevusele 3.1:

ASJAKOHASUS

Publik – üldsus, kes on eriti huvitatud looduskaitsest ja keskkonnast.

Keel – hästi kirjutatud, kuid mõne emotsionaalse keelekasutusega ja kujutluspildiga.

Kehtivus – autoriõiguse kuupäev 2020 koos paljude ajakohaste uudiste bulletäänide ja klippidega.

Seos (ajakohasus) ülesandega – kui teie küsimus puudutas looduskaitset, ohustatud loomi jne, on hea koht taustainfo ja jooksva teabe otsimiseks.

Teabe hulk – sügavam informatsioon, kuid eesmärk on mitte lugejat üle koormata.

AUTORITEET

Autor – enamiku artiklites on kirjutanud Greenpeace, mitte keegi üksikisik. Greenpeace on kõrge avaliku profiiliga organisatsioon ja materjali autoriteet sõltub seetõttu sellest, kuidas te organisatsiooni usaldusväärst üldiselt näete. Jaotis "Meie kohta" pakub juhtimis- ja finantsaruandeid.

Viited – artiklites on sageli argumentide toetuseks statistikat ja muud teavet.

Teave – artiklid on poliitiliselt rünnatud, kuid nõustuksid üldiselt keskkonnaliikumisega.

Organisatsioon – mitte kasumi eesmärgil (.org), kuid tugineb suuresti raha kogumisele.

USALDUSVÄÄRSUS

Teave – põhjalik veebisait rohkete linkide ja lisateabega, mis põhineb rohkem arvamustel, kuid annab mõningaid tõendeid tehtud väidete kohta.

Objektiivsus – võtab teatud poliitilise vaatenurga ja esitab ainult tõendeid oma seisukoha toetamiseks. Subjektiivsema ülevaate saamiseks looduskaitsest ja keskkonnast oleks vaja vaadata teisi teabeallikaid.

Esmane / sekundaarne allikas – üldiselt pakub esmase allika teavet (nende tegevuse kohta).

Eesmärk – Greenpeace soovib teid veenda, et tema hoiak looduskaitse ja keskkonna osas on õige ja õigustatud. Organisatsioon soovib, et te annetaksite raha või osaleksite organisatsiooni tegevuses

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Viited

Teema 1

Cyber Bullying (2021). Retrieved from <https://en.wikipedia.org/wiki/Cyberbullying>
Denver, Y. (2016) Media and information literate individual retrieved from <https://prezi.com/aclhvp2yiwe4/media-and-information-literate-individual/>
Moscow Declaration on Media and Information Literacy (2012). Retrieved from [http://ifapcom.ru/files/News/Images/2012/mil/Moscow Declaration on MIL_eng.pdf](http://ifapcom.ru/files/News/Images/2012/mil/Moscow_Declaration_on_MIL_eng.pdf)
Netiquette (2021). Retrieved from <https://el.wikipedia.org/wiki/Netiquette>
UNESCO (2016). Retrieved from [https://en.unesco.org/fieldoffice/amman/Media-Information-Literacy#:~:text=Media%20and%20Information%20Literacy%20\(MIL,issues%20surrounding%20the%20access%20and](https://en.unesco.org/fieldoffice/amman/Media-Information-Literacy#:~:text=Media%20and%20Information%20Literacy%20(MIL,issues%20surrounding%20the%20access%20and)
UNESCO MIL Curriculum for Teachers (2011). Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000192971>
University of the Philippines' Code of Student Conduct (2012). Code of Student Conduct of UP Dileman. Retrieved from <https://osu.up.edu.ph/wp-content/uploads/2015/09/2012-Code-of-Student-Conduct.pdf>

Teema 2

American Historical Association Retrieved 20/07/2021 from [https://www.historians.org/about-aha-and-membership/aha-history-and-archives/gi-roundtable-series/pamphlets/em-2-what-is-propaganda-\(1944\)/the-story-of-propaganda](https://www.historians.org/about-aha-and-membership/aha-history-and-archives/gi-roundtable-series/pamphlets/em-2-what-is-propaganda-(1944)/the-story-of-propaganda)
Britannica. Retrieved 20/06/2021 from <https://www.britannica.com/topic/propaganda/Modern-research-and-the-evolution-of-current-theories>
European Commission Retrieved 24/07/2021 from https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/counter-terrorism/radicalisation_en
Kellner, D, & Share, J. (2007). Critical Media Literacy: crucial policy choices for a twenty-first-century democracy. *Policy Futures in Education*, 5 (1).
Kelly Y.L. Ku, Qiuyi Kong, Yunya Song, Lipeng Deng, Yi Kang, Aihua Hu, (2019). What predicts adolescents' critical thinking about real-life news? The roles of social media news consumption and news media literacy, *Thinking Skills and Creativity*, Volume 33.
Lumen Learning Retrieved 24/07/2021 from <https://courses.lumenlearning.com/austincc-learningframeworks/chapter/chapter-7-critical-thinking-and-evaluating-information/>
Morozova, A., Arsenyeva, A. (2019). Content influence of social networks on the formation of the audience intolerance. *The European Proceedings of Social & Behavioural Sciences*.
San José State University Retrieved 20/07/2021 from <https://www.sjsu.edu/people/ken.nuger/courses/pols120/Ch-3-Principles-of-Democracy.pdf>
UK Safer Internet Centre Retrieved 22/07/2021 from <https://www.saferinternet.org.uk/blog/exploring-critical-thinking-online>
United Nations Alliance of Civilizations (2018). Retrieved from <https://milunesco.unaoc.org/mil-resources/strengthening-media-literacy-and-critical-thinking-to-prevent-violent-radicalisation/>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Teema 3

Barnhart, B. (2021). Everything you need to know about social media algorithms. Sprout social.

Retrieved from <https://sproutsocial.com/insights/social-media-algorithms/>

Lydia M. Olson Library Retrieved 24/07/2021 from <https://lib.nmu.edu/help/resource-guides/subject-guide/evaluating-internet-sources>

Santini, A. (2018). [The Importance of Referencing](#), J Crit Care Med (Targu Mures), 4(1): 3–4. Published online 2018 Feb 9. Doi: 10.1515/jccm-2018-0002

Moodul 2. Võltsuudised: võltsuudiste mõistmine ja välistamine sotsiaalmeedia platvormidel

Mooduli üldine eesmärk

Selle mooduli kaudu õpivad noored mõistma ja vältima võltsuudiseid, mida nad sotsiaalmeedia platvormidel kohtavad.

Mooduli struktuur (teemad)

Teema 1: Mis on võltsuudis?

Antud teema eesmärgiks noortel on õppida tundma võltsuudiste ajalugu, liike ja neis peituvaid ohte.

Teema 2: Võltsuudised meie igapäevases elus

Antud teema eesmärgiks noortel on mõista võltsuudiste mõju nende igapäevaelule.

Teema 3: Kuidas astuda vastu võltsuudistele

Antud teema eesmärgiks noortel on arendada võltsuudiste vastu võitlemise oskusi.

Õpiväljundid

Selle mooduli edukal läbimisel omandatakse järgmised teadmised, oskused ja hoiakud :

Teadmised	Oskused	Hoiakud
Noored inimesed: – on kursis võltsuudiste päritoluga – on teadlikud erinevat tüüpi võltsuudistest – mõistavad paremini, kuidas inimesed infot töötlevad – oskavad tunnistada võltsuudiste negatiivset mõju – teavad, kuidas võltsuudiseid teistega konstruktiivselt arutada – on tuttavad faktide kontrollimise meetoditega	Noored inimesed on võimelised: – tuvastama ja võrdlema erinevat tüüpi võltsuudiseid – mõõtma võltsuudiste mõju endale ja teistele enda ümber – haldama võltsuudiste mõjusid – tegema kindlaks kas uudised, mida nad kohtavad, on tõesed või võltsitud – selgitama teistele miks konkreetne uudis on tõene või kaheldava väärtusega	Noored inimesed: – oskavad hinnata võltsuudiste ohte – on motiveeritud võltsuudiste vastu võitlema – oskavad võtta kasutusele meetmed, et peatada võltsuudiste levik – toetavad positiivseid harjumusi, et tulla toime valeuudiste mõjuga – edendavad meediapädevuse ja kriitilise mõtlemise arendamist – on enesekindlad alustama vestlusi teistega, et arendada nende võimet võltsuudiseid ära tunda

<https://spotitproject.eu/en/>

Teema 1. Mis on võltsuudis?

Sisu/ Tegevuste kirjeldus/ Lisalugemine/ Lingid lisa allikatele	Läbiviimise meetodid/ Nõuanded/ Nipid koolitajale	Vajalikud vahendid/ Materjalid (PPT, harjutused)	Ajakulu Kokku: 2h40min
Sissejuhatus 1. teemasse Esmalt kirjeldage mooduli üldist eesmärki ja konkreetset teemat. Seejärel leidke ja looge seosed eelmise teemaga, et noored saaksid meenutada juba õpitud, kuna see hõlbustab uue teabe seostamist eelmisega ning aitab paremini seoseid luua. Esitlege õpiväljundid (teadmiste, oskuste ja hoiakute osas), mille koolitavad omandavad pärast mooduli antud teema läbimist. Arutage koolitavatega konkreetsete eesmärkide saavutamise olulisust.	Olenevalt sellest, mis ajahetkel eelmine moodul lõpetati, võite alustada eelmise mooduli kokkuvõtva osaga.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse "SPOTit Module 2 LU1" slaidid 2-3	10 min
Jäämurdja: Kaks tõde ja üks vale Paluge koolitavatel mõelda kahele tõesele väitele ja ühele valele. Paluge vabatahtlikel oma väiteid rühmaga jagada. Näiteks võite tutvustada enda oma. Paluge rühmal näidata, millised väited on nende arvates valed, tõstes väidet tähistavate arvudega võrdselt samapalju oma sõrmi (nt väite nr 2 puhul 2 sõrme).	Mõelge eelnevalt välja oma esitatavad väited.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 4	10 min
Eelhindamine Paluge koolitavatel vastata kuuele küsimusele, mis on seotud ajaloo, terminite ja võltsuudiste tüüpidega. Koguge kokku nende vastused ja hoidke need hilisemaks kasutamiseks, et pärast õppetundi läbiviidava järeelhindamisega neid võrrelda. <u>Küsimused</u>	Küsimused ja vastused, iseseisev töö ja arutelu	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 5 • Paber ja pliiats	10 min

Co-Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>1. Kuidas defineerid sõna "võltsuudis"?</p> <p>2. Kes/mis mängib olulist rolli võltsuudiste levitamisel?</p> <p>a. Prinditud meedia väljaanded</p> <p>b. Sotsiaalmeedia</p> <p>c. Raadio- ja telejaamad</p> <p>d. Asutuste ametlikud koduleheküljed</p> <p>3. Miks peaksime hoolima võltsuudistest? Nimeta vähemalt 3 põhjust.</p> <p>4. Kas oskate välja tuua mõne võltsuudise, millega olete kokku puutunud? Palun tooge selle näide.</p> <p>5. Sotsiaalmeedia on oluline võltsuudiste levitamise platvorm.</p> <p>a. Tõene</p> <p>b. Väär</p> <p>6. Kas teate mõnda ELi või riiklikul tasemel dokumenti, mis käsitleb võltsuudiseid/desinformatsiooni?</p> <p>[Õiged vastused on märgitud rohelisega]</p>			
<p>Võltsuudise definitsioon</p> <p>Jagage koolitatavad väikestesse rühmadesse ja paluge neil välja mõelda "võltsuudise" olemuse seletus. Küsi tagasisidet igalt rühmalt. Liikuge slaidile 7 ja näidake neile Cambridge'i Inglise sõnaraamatu "võltsuudiste" määratlust.</p>	<p>Rühmatöö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 6-7	<p>10 min</p>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Kuidas võltsuudised levivad?</p> <p>Küsige koolitavatelt, kuidas nende arvates võltsuudised levivad. Märkige üles nende vastused.</p> <p>Liikuge järgmisele, 9. slaidile.</p> <p>Sotsiaalmeedial on võltsuudiste levitamisel võtmeroll.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mõiste “kajakamber” (<i>en. echo chamber</i>) põhineb ideel, et sind ümbritsevad mõttekaaslased. Mõiste "filtrimull" (<i>en. filter bubble</i>) ütleb, et vastavalt sisule, millele olete varem klõpsanud või mida olete külastanud, sh ka muud andmed nagu teie asukoht või vanus, näitab algoritm teile sisu, mida ta arvab, et soovite näha. Filtrimull toidab kajakambrit ja sulle näidatakse peamiselt seda sisu, mis ühtib sinu tõekspidamistega, jättes sind ideoloogilisse mulli. • Sotsiaalmeedia võimuseadus ütleb, et sõnumid paljunevad kõige kiiremini, kui need on suunatud suhteliselt väikesele arvule mõjukatele inimestele, kellel on palju jälgijaid. • Bot'id ehk robotid on automatiseeritud programmid, mis maskeeruvad inimesteks ja on tavaliselt eriti head suure hulga väga emotsionaalsete ja vähese teabe sisuga sõnumite levitamisel. Bot'id aitavad levitada võltsuudiseid ja suurendavad võltsuudiste näilist populaarsust sotsiaalmeedias.	<p>Küsimused ja vastused, arutelu.</p> <p>Selle asemel, et koolitavatelt küsida ja nende vastused üles märkida, võiksite nende küsimuste esitamiseks kasutada mõnda viktoriini tarkvara (nt Mentimeter).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 8-9	<p>10 min</p>
<p>Miks peaksime võltsuudistest hoolima?</p> <p>Küsige koolitavatelt, miks nad arvavad, et peaksime võltsuudistest hoolima. Märkige üles nende vastused.</p> <p>Liikuge slaidile 11.</p>	<p>Küsimused ja vastused, arutelu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 10-11	<p>10 min</p>

Co-Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<ul style="list-style-type: none"> • Võltsuudised võivad tekitada erinevaid konflikte: sotsiaalseid, poliitilisi, isegi riikidevahelisi. • Võltsuudised manipuleerivad inimesi muutma oma käitumist või viisi, kuidas nad midagi tajuvad. • Võltsuudised kahjustavad tohutult inimeste tervist, kriitilist mõtlemist ja igapäevaelu ning võivad hävitada isegi meie usaldusväärsust. • Aga peamine põhjus, miks peaksime sellest hoolima on see, et üle kõige väärivad inimesed teadma tõde.			
<p>Millal hakkasid võltsuudised levima?</p> <p>Küsi koolitatavatel, milline oli esimene võltsuudis, mida nad kuulsid, ja millal nad arvavad, et võltsuudised algasid. Märkige üles nende vastused.</p> <p>Õelge neile, et probleemide tekitamiseks ei pea võltsuudised trükitud kujul olemas olema. Liikuge slaidile 13.</p> <p>Lugege Politico artiklist võetud võltsuudise lõiku. Küsi õpilastelt nende mõtteid. Liikuge slaidile 14.</p> <p>Trükipressi leiutas 1439. aastal Johannes Gutenberg, muutes kirjalikud tekstid ja raamatud üldsusele hõlpsamini kättesaadavaks. Kuid raamatute ja päris uudiste kõrval hakati laialdaselt levitama ka valeuudiseid. Tõelisi uudiseid oli raske kontrollida, kuna uudisteallikaid oli palju, kuid puudus ajakirjanduseetika ja selles valdkonnas ei olnud objektiivsust. Lugejad pidid olema väga ettevaatlikud sellega, mida nad uskusid. Paljude jaoks peeti lekkinud valitsuse dokumente kõige usaldusväärsemateks allikateks, kuni hakkas ilmuma võltsitud "lekkinud dokumendid". Liikuge slaidile 15.</p>	<p>Peegeldusküsimused</p> <p>Küsimused ja vastused, arutelu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 12-16	<p>20 min</p>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Lugege kahte võltsuudiste lugu ja küsige õpilastelt, kas nende arvates võis nendest ja sarnastest lugudest midagi positiivset välja tuua. Liikuge slaidile 16.</p> <p>Hea uudis võltsuudiste kohutavas ajaloos on see, et selle tulemused panid avalikkust nõudma objektiivsemaid ja tõelisemaid uudiseid.</p>			
<p>Kust võltsuudised pärinevad?</p> <p>Küsi koolitavatelt, kust nende arvates võltsuudised pärinevad. Märkige üles nende vastused.</p>	Küsimused ja vastused.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 18	5 min
<p>Võltsuudiste tingimused ja kontseptsioonid</p> <p>Rääkige koolitavatele, et võltsuudistega on seotud mitmeid termineid ja mõisteid. Küsi, kas keegi teab mõnda neist terminitest ja kirjutage need üles.</p> <p>2019. aastal tuvastasid Pennsylvania osariigi ülikooli teadlased seitset tüüpi võltsuudiseid. Kõige need koos koolitavatega läbi. Küsi, kas nad suudavad tuua näiteid. Seejärel liigu slaidile 19.</p> <p>Vaadake 20. slaidil koos oma koolitavatega läbi võltsuudiste erineva 7 tüübi näited.</p>	Küsimused ja vastused, arutelu.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 19-20	20 min
<p>Kuidas luua võltsuudiste “vabrikut”?</p> <p>Liikuge slaidile 21.</p>	Küsimused ja vastused	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus	10 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Enne iga sammu kirjeldamist, v.a. „Kordamine”, küsige koolitatavatelt mida see nende arvates endaga kaasa toob.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • PowerPoint esitluse slaid 21	
<p>Kust võltsuudised pärinevad?</p> <p>Pidades silmas meie võltsuudiste määratlusi ja olles näinud, kui lihtne on võltsuudiste saiti luua, vaatame näidet sellest, mis juhtus Põhja-Makedoonia väikelinnas Velesis. 2016. aasta USA valimiste valimiskampaania ajal lõi teismeline võltsuudiste saidi ja hakkas postitama sensatsiooni tekitavaid lugusid, mis tavaliselt varastati parempoolselt Ameerika saitidelt. Meeldivate pealkirjadena neid uuesti esitada saanud teismeline kasutas Facebooki reklaame sihtimaks just ameeriklasi ja see töötas. Kui inimestele hakkasid tema lood meeldima ja nad neid jagasid, hakkas ta oma veebisaidil olevatest reklaamidest raha teenima. Kuuldavasti teenis ta kuus umbes 1800 eurot, mis on riigi 350 euro keskmise palgaga võrreldes tohutult palju.</p> <p>Küsige oma koolitatavatelt: milliseid tundeid see lugu neis tekitab?</p>	<p>Võite alustada huvitavat arutelu võltsuudiste moraali teemal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 22	10 min
<p>Halbade uudiste mäng</p> <p>Halbade uudiste mäng asetab mängijate valeuudiste loojate olukorda. Mängu töötasid välja Cambridge'i ülikooli teadlased ja Hollandis asuv desinformatsiooni vastane platvorm DROG.</p> <p>Näidake oma õpilastele lühikest teksti või pilti, näiteks pealkirja või meemi, ja paluge neil sellele reageerida (nad võivad reageerida erineval viisil). Seejärel paluge oma koolitatavatel külastada mängu linki slaidil 24. Andke neile mängu mängimiseks aega ja võrrelge tulemusi. Nende skoor arvutatakse nende "järgijate" arvu ja</p>	<p>Mäng ja sellele järgnev arutelu.</p> <p>Mängu läbiviimiseks tuleb eelnevalt välja otsida sobiv tekst, pilt, pealkiri või meem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 24	20 min

Co-Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>"usaldusvääruse" alusel. Seejärel arutlege, milliseid tehnikaid nad kõrge skoori saamiseks kasutasid.</p>			
<p>ELi desinformatsiooni vastane tegevuskava</p> <p>Esitage koolitavatele järgmine küsimus: <i>Niisiis, kuidas saame reageerida võltsuudistele ja desinformatsioonile?</i> Seejärel tehke neile lühike esitlus, kasutades slaidi 25 ja 26.</p> <p>2019. aastal avaldas Euroopa Komisjon "Desinformatsiooni vastase tegevuskava". Käesolev tegevuskava vastab Euroopa Ülemkogu 2018. aasta juuni ja oktoobri üleskutselisele töötada välja kooskõlastatud reageerimise plaan selle valdkonna väljakutsetele. Tegevuskava keskendub sellele, kuidas käsitleda desinformatsiooni nii ELis kui ka väljaspool seda.</p> <p>Desinformatsiooni vastase tegevuskava eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • desinformatsiooni tuvastamise, analüüsi ja paljastamise parandamine • Koostöö ja ühiste reageeringute tugevdamine desinformatsioonile • Erasektori mobiliseerimine desinformatsiooniga võitlemiseks • Teadlikkuse tõstmine ja ühiskonna vastupanuvõime parandamine	<p>Küsimused ja vastused.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 25-26	<p>5 min</p>
<p>Järelhindamine</p> <p>Paluge osalejatel vastata kuuetele küsimusele, mis on seotud ajaloo, terminite ja võltsuudiste tüüpidega. Koguge nende vastused kokku ja ühendage tulemused enne õppetundi läbiviidud eelhindamisega.</p>	<p>Küsitlus (individuaalne töö) ja sellele järgnev rühma arutelu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 27	<p>10 min</p>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

1. Võltsuudised on Cambridge'i Inglise sõnaraamatu definitsiooni järgi valelood, mis näivad olevat uudised, levivad Internetis või muu meedia abil ja on tavaliselt loodud poliitiliste vaadete mõjutamiseks või naljana.
a. Tõene
b. Väär
2. Kes või mis mängib võtmerolli võltsuudiste levitamises?
a. Prinditud meedia väljaanded
b. Sotsiaalmeedia
c. Raadio- ja telejaamad
d. Asutuste avalikud koduleheküljed
3. Miks peaksime hoolima võltsuudistest? Nimeta vähemalt 3 põhjust.
4. Põhinedes Pennsylvania Osariigi Ülikooli uurimusele, nimetage vähemalt neli erinevat tüüpi võltsuudiseid.
5. Võltsuudiste "vabriku" loomiseks on seitse peamist sammu.
a. Tõene
b. Väär
6. 2019. aastal avaldas Euroopa Komisjon desinformatsiooni vastase tegevuskava, mis keskendub desinformatsiooniga toimetulemisele ELis ja väljaspool seda.

[Õiged vastused on märgitud rohelisega]

- Paber ja pliiats

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Teema lõpetamine

Tänage koolitatavaid tähelepanu eest ja küsige, kas neil on küsimusi.

-

- (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti
- Internetiühendus
- PowerPoint esitluse slaid 29

5 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Teema 2. Võltsuudised meie igapäevaelus

Sisu/ Tegevuste kirjeldus/ Lisalugemine/ Lingid lisa allikatele	Läbiviimise meetodid/ Nõuanded/ Nipid koolitajale	Vajalikud vahendid/ Materjalid (PPT, harjutused)	Ajakulu
Sissejuhatus 2. teemasse Esmalt kirjeldage mooduli üldist eesmärki ja konkreetset teemat. Seejärel leidke ja looge seosed eelmise mooduli ja läbivõetud teemaga, et noored saaksid meenutada juba õpitud, kuna see hõlbustab uue teabe seostamist eelmisega. Esitage õpiväljundid (teadmiste, oskuste ja hoiakute osas), mille koolitavad omandavad antud teema läbimist. Arutage koolitavatega konkreetsete eesmärkide saavutamise olulisust.	Olenevalt sellest, mis ajahetkel eelmine teema lõpetati, võite alustada eelmise teema kokkuvõtva osaga.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse "SPOTit Module 2 LU2" slaidid 2-3	10 min
Jäämurdja: Kasutage oma meeli Paluge osalejatel keskenduda kohale, kus nad viibivad ja kasutada kõiki oma meeli (kuulmine, nägemine, puudutamine, lõhnataju), et saada teavet (klassi)ruumi kohta, kus nad hetkel viibivad (erinevad helid, visuaalsed kujutised, temperatuur, seina/põranda/mööbli pind, õhuvool, lõhnad jne). Paluge neil jagada oma tundeid ja võrrelda oma kogemusi.	Kui õpetate silmast silma, eraldage osalejatele piisavalt ruumi.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 4	10 min
Eelhindamine Paluge koolitavatel vastata kuuetele küsimusele, mis on seotud ajaloo, terminite ja võltsuudiste tüüpidega. Koguge kokku nende vastused ja hoidke need hilisemaks kasutamiseks, et pärast õppetundi läbiviidava järeelhindamisega neid võrrelda.	Küsimustik (iseseisev töö).	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 5 • Paber ja pliiats	10 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<u>Küsimused</u>			
<p>1. Infot edastatakse ka läbi</p> <ol style="list-style-type: none"> Kunsti Näoilmete ja kehakeele Erinevate füüsiliste liigutuste Mitte ükski ülalnimetatust Kõik 3 ülalnimetatud <p>2. Mis on meie viis meelt? Nägemine, haistmine, maitsmine, puudutamine, kuulmine</p> <p>3. Millist seadet on kasutatud inimese vaimse töötlemise võrdluseks? Arvutit</p> <p>4. Traditsiooniline meedia ja sotsiaalmeedia võimaldavad kahepoolset suhtlust. Tõene või väär? Väär</p> <p>5. Mis eristab desinformatsiooni väärinformatsioonist? Kavatsus. Kas on keegi, kes on valesti informeeritud ja esitab valeinfot kogemata või teadlikult naljana – sel juhul on tegemist desinformatsiooniga. Aga keegi, kes soovib esitada valeinfot, kasutab aktiivselt ning meelega teadlikult desinformatsiooni vale levitamiseks.</p> <p>6. Loetlege kaks vandenõuteooriat, millest olete kuulnud.</p> <p>[Õiged vastused on märgitud rohelisega]</p>			
Infotöötuse definitsioon	Küsimused ja vastused, arutelu.	<ul style="list-style-type: none"> (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti Internetiühendus	10 min

Co-Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Paluge koolitatavatel mõelda fraasile „infotöötlus“ – mida see nende arvates tähendab, millised seosed neil sellega on? Las nad räägivad ja jagavad oma arvamust.</p> <p>Liikuge slaidile 7 ja selgitage neile mõistete "teabetöötlus" ja "teave" definitsiooni.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • PowerPoint esitluse slaidid 6-7	
<p>Infotöötluse uurimine ja arendamine</p> <p>Liikuge slaididele 8 ja 9 ning selgitage osalejatele infotöötluse ja selle põhielementide uurimist ja arendamist.</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 8-9	10 min
<p>Infotöötluse teooria ja lavateooria</p> <p>Liikuge slaidile 10 ja selgitage koolitatavatele infotöötluse teooriat ja lavateooriat kui infotöötluse kõige olulisemat teooriat.</p> <p>Liikuge järgmisele slaidile 11 ja selgitage slaidil oleva pildi abil näidet, kuidas info (mõnus õhtusöök muusika saatel mõnes kunstikohas) salvestatakse erinevaid meeli kasutades lühi- ja seejärel pikaajalisse mällu.</p>	<p>Kasutage lavateooria selgitamiseks pilti slaidil 10.</p> <p>Kasutage pilti slaidil 11, et selgitada näidet teabe salvestamisest.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 10-11	10 min
<p>Infotöötlus ja kognitiivne psühholoogia</p> <p>Liikuge slaidile 12 ja selgitage infotöötluse ja kognitiivse psühholoogia seost.</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 12	5 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Valikuline tähelepanu, kokteilipeoeffekt ja tähelepanuvõime Liikuge 13. slaidile ja selgita termineid valikuline tähelepanu, kokteilipeoeffekt ja tähelepanuvõime.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 13	5 min
Infotöötuse mudelid Liikuge järgmisele slaidile. Näidake ja selgitage koolitatavatele infotöötuse mudeleid, kasutades ka pilti slaidil 14.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 14	5 min
Video teabe töötlemisest Selle teema kokkuvõtteks esitage slaidil 15 olev lühike video, mis selgitab teabe töötlemise teooriat.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 15	6 min
Praktilised harjutused teabe töötlemiseks (valikuline) Järgmistelt slaididelt 16-19 saate valida praktilisi harjutusi infotöötuseks, mida õppekeskkonnas läbi viia. Valige üks või mitu harjutust vastavalt enda ja koolitatavate eelistustele ja ajale. Kaasake koolitatavad nendes harjutustes osalema.	Iseseisev töö Rühmatöö	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 16-19 • Materjalid vastavalt valitud ülesannetele	10-20* min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Ajurünnaku harjutus Andke igale osalejale väikesed märkmepaberid (5-10 tükki) ja paluge neil kirjutada üles kõik, mis neile seoses väljendiga „sotsiaalmeedia“ pähe tuleb – iga sõna/idee eraldi kaardile. See võib olla mida iganes k.a. emotsioonid, plussid ja miinused, mõju jne, va. erinevat tüüpi konkreetsed sotsiaalmeediad. Pärast 5-minutilist individuaalset tööd pange need kõik tahvile ja rühmitage need sõnad mõneks tähendusrikkaks rühmaks (näiteks tüübid, mõju, positiivsed ja negatiivsed mõjud jne) ning arutage neid osalejatega. Kas mõni idee üllatab neid, kas nad tahaksid midagi lisada?	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 20	10 min
Mis on sotsiaalmeedia? Esitage sotsiaalmeedia seletus ja põhifunktsioonid, nagu on kirjeldatud Vikipeedias, kasutades slaidi 21.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 21	5 min
Väärinformatsioon vs desinformatsioon Liikuge slaidile 22 ja 23 ning selgitage väärinformatsiooni ja desinformatsiooni erinevust ning desinformatsiooni levitamise põhjuseid.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 22-23	10 min
Sotsiaalmeedia platvormid kui uudisteväljaanded Liikudes slaidile 24 selgitage sotsiaalmeedia platvormide kui uudisteväljaannete põhifunktsioone	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 24	5 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Inimlikud tegurid Liikuge 25. slaidile ja selgitage inimlikke tegureid kui peamisi võtmetegureid vaeuudiste levitamisel sotsiaalmeedias.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 25	5 min
Võltsuudiste vastu võitlemise väljakutsed sotsiaalmeedias Liikudes slaidile 26, tutvustage peamisi väljakutseid võltsuudiste vastu võitlemisel sotsiaalmeedias.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 26	5 min
Võltsuudiste mõju tegelikule maailmale Selgitage 27. slaidi abil võltsuudiste mõningaid peamisi mõjusid tegelikule maailmale.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 27	5 min
Video võltsuudiste ja sotsiaalmeedia kohta Esitage selle teema kokkuvõtteks slaidil 28 olevat videot, mis võtab kokku võltsuudised ja sotsiaalmeedia.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 28	4 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Praktilised harjutused valeudiste ja sotsiaalmeedia kohta (valikuline)</p> <p>Järgmistel slaididel 29-32 saate valida praktilisi harjutusi võltsuudiste ja sotsiaalmeedia teemal. Valige üks või mitu harjutust vastavalt enda ja koolitavate eelistustele ja vabale ajale.</p>	<p>Iseseisev töö</p> <p>Rollimäng</p> <p>4. ülesande jaoks kasutage lisas olevat informatsiooni ja printige see välja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 29-32 • Materjalid vastavalt valitud ülesannetele	<p>10-30* min</p>
<p>Mis on vandenõuteooria</p> <p>Paluge osalejatel mõelda fraasile „vandenõuteooria“ – mida see nende arvates tähendab, millised seosed neil sellega on? Kas nad tunnevad mõnda neist oma riigist või kogu maailmast? Las nad räägivad ja jagavad oma mõtteid.</p>	<p>Arutelu</p> <p>Soovitus: Julgustage koolitavaid end väljendama. Koolitavate ideede esitamise ajal ei tohi neid kritiseerida. Veenduge, et koolitavad tunneksid end mugavalt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 33	<p>5 min</p>
<p>Vandenõuteooria definitsioon</p> <p>Selgitage Wikipedia info põhjal vandenõuteooria definitsiooni ja selle põhijooni kasutades slaidi 34 ja 35.</p>	<p>-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 34-35	<p>10 min</p>
<p>Tavapärane vs vandenõu mõtlemine ja konspiratiivse mõtlemise seitse tunnust</p> <p>Liikuge slaidile 36–37 ja selgitage konventsionaalse ja vandenõu mõtlemise erinevust ja kasutades vandenõuteooria käsiraamatu akronüümi CONSPIR selle seitset konspiratiivse mõtlemise tunnust.</p>	<p>-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 36-37	<p>10 min</p>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Miks on vandenõuteooriad populaarsed Selgita tegureid, mis aitavad inimestel uskuda ja jagada vandenõuteooriaid, kasutades slaidi 38.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 38	5 min
Näited vandenõuteooriatest Esitage mõned tuntud näited vandenõuteooriate kohta, kasutades slaidi 39 ja 40, ja küsige osalejatelt, kas nad teavad mõnda neist ja millega need on seotud.	Arutelu	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 39-40	10 min
COVID-19 vandenõuteooriad ja nende tagajärjed Liikuge slaididele 41 ja 42 ning selgitage COVID-19 vandenõuteooriaid ja nende peamisi tagajärgi.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 41-42	10 min
COVID -19 vandenõuteooriate mõju käsitlemine Näidake slaidil 43 olevat koomiksit ja laske koolitatavatel selgitada, kuidas nad seda näevad. Siin ei ole õiget või valet vastust. Tutvustage Maailma Terviseorganisatsiooni ja ELi Komisjoni tegevusi ja tööriistu, et tõsta teadlikkust COVID-19-ga seotud valeinfost.	Arutelu Soovitus: Julgustage koolitatavaid end väljendama. Koolitatavate ideede esitamise ajal ei tohi neid kritiseerida. Veenduge, et koolitatavad tunneksid end mugavalt.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 43-44	10 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Praktilised harjutused võltsuudiste ja vandenõuteooriate kohta (valikuline)</p> <p>Järgmistel slaididel 45 ja 46 saate valida võltsuudiste ja vandenõuteooriatega seotud praktiliste harjutuste hulgast sobivamad, mida läbi viia. Valige üks või mitu harjutust vastavalt enda ja koolitatavate eelistustele ja vabale ajale.</p>	<p>Rollimäng</p> <p>Iseseisev töö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 45-46 • Materjalid vastavalt valitud ülesannetele	<p>15-40* min</p>
<p>Järeldamine</p> <p>Paluge osalejatel vastata viiele küsimusele, mis on seotud ajaloo, terminite ja võltsuudiste tüüpidega. Koguge nende vastused kokku ja ühendage tulemused enne õppetundi läbiviidud eelhindamisega. Arutage tulemusi osalejatega (rühmaarutelu).</p> <p style="text-align: center;"><u>Küsimused</u></p> <p>1. Lavateooria sisaldab (valige kuni 3 õiget vastust):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Sensoorne mälu b) Ajutine mälu c) Lühiajaline või töömälu d) Pikaajaline mälu e) Puhkemälu <p>2. Millist seadet on kasutatud inimese vaimse töötlemise võrdluseks? Arvutit</p> <p>3. Seda, kui paljudele asjadele me suudame korraga fookust hoida, tuntakse kui.. ? Tähelepanuvõime</p> <p>4. Selgitage “kajakambri” ja “filtrimulli” efekti. Keskkond, kus inimene kohtab ainult tema omadega ühtivaid uskumusi või</p>	<p>Küsimustik (iseseisev töö)</p> <p>Arutelu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 50 • Paber ja kirjutamise vahend	<p>10 min</p>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>arvamusi, mistõttu tema olemasolevad vaated saavad kinnitatud ja alternatiivseid ideid ei peeta enam arvestatavaks.</p> <p>5. Tooge välja mõni näide, kuidas võltsuudis saab päris maailma mõjutada.</p> <p>[Õiged vastused on märgitud rohelisega]</p>			
<p>Teema käsitluse lõpetamine</p> <p>Tänage koolitavaid tähelepanu eest ja küsige, kas neil on küsimusi.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 51	5 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Lisa slaidile 32 – harjutus 4 (printimiseks)

"Valetavad ajad"

Tall Tale Parkis kõndides ründas meest koer. Jonathan Jones (48) ütleb, et eile hommikul hammustas teda pitbullterjer. "Tegelesin oma asjadega, kui üks tohutu tige olend pöödsast välja hüppas ja mind ründas. Ma arvan, et ma ei saa enam oma vasakut kätt kunagi kasutada. "Hr Jones, 7 lapse vanaisa, paraneb nüüd kodus. Haigla pressiesindaja ütles, et hr Jonesi ravinud arst oli vigastuse ulatusest kohkunud. Ta lüüsis, et tema teada on selle koeratõu aretamine keelatud. Koera nimi on Putch. Tema omanik rääkis meile, et tal pole kunagi varem koeraga probleeme olnud ja koer on tavaliselt õrn nagu kassipoeg.

Reporterid: Paul K.Pize ja Ivor Fibb

Rollid:

Härra Jones – kõndisin ühel hommikul läbi pargi ja tegelesin oma asjadega, kui tohutu koer jooksis minu juurde ja hammustas mind.

Muu info:

Olen pargivahile öelnud, et arvan, et park tuleks koeravabana hoida.

Mulle meeldib käia murul, mitte teel.

Te ei näe hammustus jälgi, sest ma saan kiiresti terveks.

Ma ei läinud arsti juurde.

Ma vihkan koeri.

Koeraomanik – tol hommikul tuli üks võõras inimene minu juurde, karjus minu peale ja üritas mu koera jalaga lüüa.

Muu info:

Butch maksis kätte haukumise ja üles- ja ümber hüppamisega.

Ma karjusin talle vastu ja näitasin rusikat, kuid kumbki meist ei puudutanud teda.

Ma kõnnin Butchiga igal hommikul kell 8.

Butch on Staffordshire'i pitbullterjer, lastega väga õrn.

See on esimene kord, kui ma ajakirjanikuga vestlen.

Pealtnägija - ma olen eelmisel päeval pargis, kui kuulsin palju karjumist ja nägin 2 meest üksteise poole rusikatega raputamast ning koera hüppamas ja haukumas.

Muu info:

Vihma sadas, mul oli vihmavari püsti, nii et võib-olla ei näinud ma absoluutselt kõike.

Minu meelest näeb koer välja väga hirmus.

Nägin, kuidas omanik koerast kinni haaras ja kiirelt ta korrale kutsus. Juhti tagasi pani.

Ma ei tundnud kumbagi meest ära.

Naaber – olen viimased 20 aastat elanud Butchi ja tema omaniku kõrvalmajas.

Muu info:

Me kuuleme öösel palju koera haukumist.

Meil pole kunagi koera ega naabritega probleeme olnud.

Ma tean, et tema tütar on oma lapse sünnist alates lõpetanud nende külastamise.

Iga aasta augustis käime koos puhkamas.

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Koeraekspert – see tõug on tuntud oma temperamentsuse poolest.

Muu info:

Kui teda provotseeritakse, on võimalik, et ta hammustab selleks, et kedagi kaitsta.

Mul on endal koer Staffy ja mul pole kunagi probleeme olnud.

Mõnikord võtavad koerad oma omanike temperamendi iseendale omaks.

Nad on väga lojaalsed ja lõbusad koerad.

Minu lapsed kasvasid üles koos Staffordshire'i pitbullterjeriga ja nendega oli kõik korras.

Park Warden – Hr Jones jalutab sageli läbi Tall Tale Parki.

Muu info:

Härra Jonesiga oli eelmisel nädalal tüli, kui ma pargi avamisega hiljaks jäin.

Sattusin oma ülemusega tülli pärast seda, kui ta kurtis minu hilinemise üle.

Olen teda varemgi koerte peale karjumas näinud.

Olen näinud, kuidas ta on endast välja läinud noorte jalgpalli mängivate poiste peale.

See pole esimene kord, kui ta koerte ja koerajalutajate pärast kaebab.

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Teema 3. Kuidas astuda vastu võltsuudistele

Sisu/ Tegevuste kirjeldus/ Lisalugemine/ Lingid lisa allikatele	Läbiviimise meetodid/ Nõuanded/ Nipid koolitajale	Vajalikud vahendid/ Materjalid (PPT, harjutused)	Ajakulu
<p>Sissejuhatus 3. teemasse</p> <p>Esmalt kirjeldage mooduli üldist eesmärki ja konkreetset teemat. Seejärel leidke ja looge seosed eelmis(t)e teema(de)ga, et noored saaksid meenutada juba õpitut, kuna see hõlbustab uue teabe seostamist eelmisega.</p> <p>Esitage õpiväljundid (teadmiste, oskuste ja hoiakute osas), mille koolitavad omandavad pärast antud mooduli lõpetamist. Arutage koolitavatega konkreetsete eesmärkide saavutamise olulisust.</p>	<p>Olenevalt sellest, mis ajahetkel eelmine teema lõpetati, võite alustada eelmise teema kokkuvõtva osaga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus "SPOTit_IO1.A3. Module 2 Unit 3" slaidid 2-3	10 min
<p>Jäämurdja:</p> <p>Paluge koolitavatel lugeda 5. slaidi kolm pealkirja ja mõelda, milline neist on õige. Kui koolitus toimub silmast silma, jagage nad kolme rühma vastavalt sellele, millist pealkirja nad õigeks peavad, ja laske neil oma arutluskäiku argumenteerida.</p> <p>Lõpuks öelge neile, et kõik pealkirjad on valed, kuid iPhone'de lugu kõlab tõetruumalt, sest see sobib kõige paremini millegagi, mida me juba teame, kuna iPhone'd sisaldavad tavaliselt uusimat tehnoloogiat. Selgitage, et seda nimetatakse kinnitatud eelarvamuseks, kalduvuseks tõlgendada teavet viisil, mis kinnitab seda, mida me juba usume. Uudistega kursis hoidmine aitab meil piirata meie kinnituste kallutatust.</p>	<p>Iseseisev töö</p> <p>Rühmatöö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 4	10 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Eelhindamine

Paluge osalejatel vastata kuuete eelhindamise küsimusele, mis on seotud võltsuudiste vastu võitlemisega. Koguge kokku nende vastused ja hoidke need hilisemaks kasutamiseks, et pärast teema läbimist tulemusi kombineerida järelhindamisega.

Küsimused

1. Common Sense Media ja SurveyMonkey läbiviidud uuringu kohaselt saavad vähem kui 50% teismelistest uudiseid sotsiaalmeediast.
  - a. Tõene
  - b. Väär
2. Kuidas seletaksid sõna "meediakirjaoskus"?
3. Meediapädevus aitab muuhulgas noortel saada nutikaks sisu ja teabe tarbijaks ning luua vastutustundlikult meediat.
  - a. Tõene
  - b. Väär
4. Võltsuudistega võitlemisel on üheks sammuks autori kontrollimine.
  - a. Tõene
  - b. Väär
5. Kirjutage vähemalt kaks soovitus või sammu selle kohta, kuidas rääkida inimestega, kes jagavad valeinformatsiooni.
6. Faktide kontrollimiseks on erinevaid veebisaite.
  - a. Tõene
  - b. Väär

Küsimused

Iseseisev töö

- (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti
- Internetiühendus
- PowerPoint esitluse slaid 5
- Paber ja pastaks

10 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

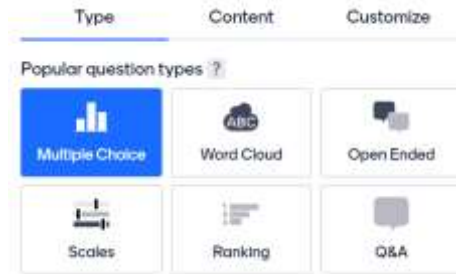
<https://spotitproject.eu/en/>

[Õiged vastused on märgitud rohelisega]

*Mentimeter

Minge leheküljele www.mentimeter.com ja registreerige tasuta konto.

Looge küsimustik, valides tüübiks (type) valikvastustega (multiple choice) variandi

Küsi koolitatavatelt järgmisi küsimusi:

1. Kui tihti tarbite uudiseid, mis jõuavad Teieni sotsiaalmeedia kaudu, näiteks Facebooki või Twitteri?
2. Kui sageli tarbite uudiseid, mis tulevad uudiste organisatsioonidelt trükiversioonis või Interneti vahendusel?
3. Kui tihti tarbite uudiseid televisiooni kaudu?

Anna valikvastusteks järgmised variandid:

- ⇒ Iga päev
- ⇒ Paar korda nädalas
- ⇒ Korra nädalas
- ⇒ Vähem kui kord nädalas
- ⇒ Mitte kunagi
- ⇒

Küsimused ja vastused
*See tegevus nõuab mõningast ettevalmistust Mentimeter viktoriini loomise näol. Juhised kõrval olevas kastis.

Saate esitada järgmisi küsimusi, näiteks:
⇒ Miks eelistate uudiseid sotsiaalmeedias tarbida?
⇒ Kas arvate, et riigi uudiste organisatsioonid on kallutatud?
⇒ Kas teie telefonis on uudiste rakendusi?

- (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti
- Internetiühendus
- PowerPoint esitluse slaid 6

10 min

Co-Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Näiteks (Inglise keelne versioon):

Märkige kood üles lehe ülaosas, et saaksite seda oma õppijatega jagada. Kui olete klassis ja olete valmis seda esitama, klõpsake ekraani paremas ülanurgas nuppu esitle (present).

Themes Settings

Kui Teil pole aega Mentimeetrit enne selle teema õpetamist ette valmistada siis lihtsalt küsige õppijatelt ülaltoodud küsimused ja paluge neil iga vastuse puhul käsi tõsta.

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Kui sageli saate uudiseid - võrdlusuuring</p> <p>Paluge oma õppijatel võrrelda oma tulemusi Common Sense Media ja SurveyMonkey korraldatud 2019. aasta uuringuga, mis on esitatud 7. slaidil.</p> <p>Küsige oma õpilastelt, kas mõni nende tulemus või küsitluse tulemus oli neile üllatav</p>	<p>Küsimused – Vastused</p> <p>Arutelu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 7	<p>5 min</p>
<p>Statistika</p> <p>Liikuge 8. slaidile ja selgitage koolitavatele, et sama uuringu kohaselt on 78% teismelistele oluline päevakajaliste sündmuste jälgimine ja 54% neist saab uudiseid sotsiaalmeediast. Tahtmine olla kursis uudiste ja päevakajaliste sündmustega, kuid mitte kasutada selleks traditsioonilist uudismeediat, on veidi paradoksaalne. Lisaks on see murettekitav, arvestades seda, mida oleme võltsuudiste ja sotsiaalmeedia kohta õppinud, eriti kui inimestel puuduvad meediapädevuse oskused.</p>	<p>-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 8	<p>5 min</p>
<p>Mis on meediakirjaoskus?</p> <p>Jagage osalejad väikestesse rühmadesse ja paluge neil välja mõelda "meediakirjaoskuse" definitsioon.</p> <p>Küsi tagasisidet igalt rühmalt.</p> <p>Liikuge järgmisele slaidile 10 ja näidake neile dictionary.com-i meediapädevuse definitsiooni.</p>	<p>Rühmatöö, arutelu</p> <p>Soovitus: Julgustage koolitavaid end väljendama; nende ideede esitamise ajal ei tohi olla kritiseeriv. Veenduge, et koolitavad tunneksid end mugavalt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 9-10	<p>10 min</p>
<p>Miks on meediakirjaoskus noorte jaoks oluline?</p> <p>Küsige koolitavatelt, miks on meediakirjaoskus noorte jaoks oluline. Märkige üles nende vastused.</p>	<p>Küsimused – vastused</p> <p>Arutelu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus	<p>10 min</p>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Liikuge järgmisele slaidile 12 ja arutage kuut asja, mida meediakirjaoskus noortel teha aitab.

⇒ Õppida kriitiliselt mõtlema:

Kriitilise mõtlemise abil saavad noored hinnata meediat, millega nad kokku puutuvad, otsustades ise, kas sõnumid on loogilised, miks teave oli või ei olnud lisatud. Samuti saavad nad õppida välja töötama näiteid oma ideede toetamiseks ja kasutama oma olemasolevaid teadmisi, et otsustada, kas meediasisu on hetke kontekstis paikapanev ja adekvaatne.

⇒ Saada nutikaks sisu ja teabe tarbijaks:

Meediakirjaoskus ja kriitiline mõtlemine aitavad noortel kindlaks teha, kas sisu on usaldusväärne, mõistes reklaami veenvat kavatsust, võimaldades neil seista vastu turundus trikkidele, mille eesmärk on müüa tooteid.

⇒ Tunnustada kellegi seisukohta:

Igäühel, kes sisu arendab, on oma vaatenurk. Mõistmine, kust keegi tuleb, miks ta teatud argumente esitab, ja vastandlike arvamuste tunnistamine aitab noortel infot konteksti asetada.

⇒ Luu vastutustundliku meediat:

Mõistes, et see, mida nad loovad või sotsiaalmeedias jagavad, mõjutab teisi inimesi, saavad noortest vastutustundlikud meedia arendajad.

⇒ Teha kindlaks meedia kultuurilise rolli:

Meediakirjaoskus aitab noortel tuvastada meedia rolli meie kultuuris; mõista, kuidas sõnumid kujundavad meie maailmapilti ja arusaamist teemadest, sundides meid teatud viisil tegutsema või konkreetseid tooteid ostma.

⇒ Mõista arendaja eesmärki:

- PowerPoint esitluse slaidid 11-12

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>On oluline mõista, miks keegi sisu välja töötab, kuna see võimaldab noortel teha teadlikke valikuid mistahes tegevuse kohta, mida nad sotsiaalmeediast saadava sisu tõttu teevad.</p> <p>Lõpetage harjutus, öeldes, et meediapädevuse oskused annavad jõudu.</p>			
<p>Meediakirjaoskus ja reklaamid</p> <p>Kasutage reklaame järgmistel slaididel 14–16 või leidke ise mõni kohalik reklaam ning paluge õpilastel neid vaadata ja vastata järgmistele küsimustele.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mida sa näed? (stiil, pilt, välimus) 2. Kes on selle publik, sihtrühm? 3. Mis on sõnum? (öeldud ja ütlemata) <p>Pange tähele: Kui koolitus toimub silmast silma, printige reklaamid välja ja kleepige need ruumi erinevatesse nurkadesse. Paluge oma koolitatavatel rühmades töötada.</p> <p>Seejärel küsige koolitatavatelt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mis sulle reklaame vaadates meelde jäi? 2. Millist mõju avaldasid teile reklaamid? 3. Miks see oluline on? <p>Keskenduge sellele, kuidas reklaami eesmärgi mõistmine aitab inimestel sellest vähem mõju avaldada.</p>	<p>Küsimused-vastused</p> <p>Arutelu</p> <p>Rühmatöö</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 13-17	<p>20 min</p>
<p>Mida peaksid meediat analüüsid küsima?</p>	<p>Küsimused-vastused</p> <p>Arutelu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus	<p>10 min</p>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Meedia analüüsimisel on õigete küsimuste esitamine väga oluline. Küsige koolitatavateelt, milliseid küsimusi nad peaksid meediat analüüsides esitama. Märkige üles nende vastused.</p> <p>Liikuge järgmisele slaidile 20. Võrrelge oma õpilaste küsimuste ettepanekuid selle loendiga ja arutage erinevusi.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • PowerPoint esitluse slaidid 19-20	
<p>Euroopa Parlamendi mõttekoja kompass</p> <p>Liikuge slaididele 21–24 ja selgitage ELi parlamendi mõttekoja kompassi. Euroopa Parlamendi mõttekoda on välja töötanud kompassi, mis nende sõnul "aitab infomeres kurssi hoida ning valedest ja väärinfost hoiduda".</p> <p>Jagage koolitatavatega võltsuudise näiteid: ⇒ https://www.davidwolfe.com/3-reasons-stop-eating-peanut-butter-cups/</p> <p>Jagati Facebookis üle 207 000 korra ⇒ https://greatgameindia.com/coronavirus-bioweapon/ ⇒ https://worldnewsdailyreport.com/rupaul-claims-trump-touched-him-inappropriately-in-the-1990s/</p> <p>Võlts, satiiriline koduleht, mis on petnud tuhandeid, ja mida on jagatud Facebookis üle 285 000 korra. ⇒ https://worldnewsdailyreport.com/yoko-ono-i-had-an-affair-with-hillary-clinton-in-the-70s/</p> <p>Jagati Facebookis üle 934 000 korra.</p> <p>Allikas: https://libguides.valenciacollege.edu/c.php?g=612299&p=4251645</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 21-24	20 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Kuidas võltsuudiseid teistega arutada

Julgustage oma õppijaid ette kujutama, et nad sirvivad oma Facebooki voogu või mõnda muud enda valitud sotsiaalmeedia platvormi. On suurepärase, jahe päev. Kutsikad. Päikesepaiste. Ükssarvik. Seejärel näevad nad postitust, mis purustab nende täiusliku päeva. Nad on kindlad, et see on võltsitud artikkel, mille postitas keegi neile lähedane. Paluge neil mõelda, mida nad teevad? Andke õppijatele mõni minut aega arutlemiseks ja paluge neil oma ideed kirja panna.

Liikuge slaidile 27 ja tutvustage oma õppijatele PEN America algatust.

Mittetulundusühing PEN America, mis töötab selle nimel, et inimestel oleks kõikjal vabadus luua kirjandust, edastada teavet ja ideid, väljendada oma seisukohti ning pääseda juurde teiste seisukohtadele, ideedele ja kirjandusele, koostas näpunäite lehe kuidas rääkida sõprade ja perega, kes jagavad valeinformatsiooni.

Selle ressursi järgi selgitage neile, et nad peaksid tegema 5 sammu. Arutage igat sammu oma õppijatega, lastes neil kõigepealt iga sammu kohta oma ideid jagada, enne kui täiendate neid alloleva infoga:

1. Tee kindlaks, kontrolli, tõesta

Kinnitage, et sisu on tegelikult vale. Kontrollige lugu ise, guugeldades märksõnu, et kontrollida, kas sellest on kirjutatud ka teistest usaldusväärsetest allikatest. Võite kasutada ka eelpool mainitud faktide kontrollimise veebisaiti.

2. Kommenteerida või mitte

Kui olete saanud kinnituse, et sisu on tõepoolest vale või vähemalt eksitav, mõelge, kas peaksite postitust kommenteerima või mitte.

Individuaalne töö

Arutelu

- (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti
- Internetiühendus
- PowerPoint esitluse slaidid 26-27

25 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Abiks võib olla link usaldusväärsele allikale, mis võltsuudiseid ümber lükkab ja selgitab. Postitusele reageerimine võib aga muuta valesisu nähtavamaks, kuna sotsiaalmeedia algoritmid suurendavad sisu, millega inimesed tunnevad seost ehk millele nad reageerivad. Kui sisu just postitati, võite saata selle postitanud isikule viisaka privaatse sõnumi, milles selgitate, miks see vale on. See võib kaasa tuua ka positiivsema reaktsiooni, kuna neid pole avalikult laimatud. Sellest hoolimata, kui postitusel on juba palju meeldimisi ja kommentaare, võib avalik parandus selle võimalikku kahju oluliselt vähendada.

3. Oma seisukohta

Mõelge inimesele, kes jagas võltsuudisega sisu. Kasutage toetavat ja positiivset tooni, et nad ei tunneks ennast ähvardatuna, kuna see muudaks nad teie jagatud teabe suhtes vähem vastuvõtlikuks. Kaaluge midagi sarnast lausega "Ma olin uudishimulik teie postituse vastu, nii et ma otsisin selle üles ja leidsin selle". Võiksite neile isegi rääkida ajast, mil jagasite kogemata võltsuudiseid. Omage perspektiivi ja tunde empaatiat.

4. Vältige eskaleerumist

Kui teie sõber või pereliige hakkab kaitsma ja vestlus ei ole enam konstrueeritud, laske sellel minna. Kui jätkate, muutuvad nad teie abistamise suhtes ainult vastuvõtmatumaks. Andke neile tööriistad nähtu faktide kontrollimiseks, jagades nendega faktikontrolli veebisaiti. Keskenduge sellele, mis teil on ühist, näiteks konkreetse probleemi eest hoolitsemine ja mõistmine, miks te hoolite.

5. Olge allikaks

Saate võltsuudistele reageerida fakte kontrollides ja inimesi parandades nii avalikult kui ka privaatset. Ennetavalt võltsuudiste vastu võitlemiseks võite olla tõeliste uudiste allikas. Jagage teavet usaldusväärsete faktide kontrollimise veebisaitide kohta ja jagage

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>tõelisi, kontrollitud ja faktipõhiseid uudiseid, et võidelda jagatud võltsuudiste vastu.</p> <p>Kui olete need viis sammu läbinud, küsige oma õppijatelt, kas keegi on kunagi pidanud sõbra või pereliikmega võltsuudiseid arutama, ja paluge neil oma lugu jagada.</p>			
<p>Faktikontrolli veebisaidid</p> <p>Liikuge slaidile 28 ja esitlege koolitavatele 4 fakti kontrollimis lehekülge, mida nad saavad kasutada võltsuudise vastu võitlemiseks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.factcheck.org/ • https://fullfact.org/ • https://www.politifact.com/ • https://www.snopes.com/ <p>Küsige, kas nad teavad ka ise mõnda sarnast lehekülge.</p>	Arutelu	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 28	5 min
<p>Enesekindlus on võtmeks</p> <p>Liikuge slaidile 29 ja tuletage koolitavatele meelde, et võltsuudiste vastu võitlemisel on enesekindlus võtmetähtsusega. Olles "relvastatud" reaalsete uudiste ja empaatiaga, võivad nad olla kindlad oma teadmisi ja faktide kontrollimise tööriistu teistega jagades.</p>	PowerPointi esitus	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 29	5 min
<p>Järeldamine</p> <p>Paluge osalejatel vastata viiele hindamisjärgele küsimusele, mis on seotud võltsuudiste vastu võitlemisega. Koguge nende vastused kokku ja võrrelge tulemusi eelhindamisega.</p> <p style="text-align: center;"><u>Küsimused</u></p>	Ankeetküsitlus, individuaalne töö, rühmaarutelu.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 30 • Paber ja pliiats	10 min

Co-Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

1. Common Sense Media ja SurveyMonkey läbiviidud uuringu kohaselt saavad vähem kui 50% teismelistest uudiseid sotsiaalmeediast.
a. Tõene
b. **Väär**
2. Meediakirjaoskus on dictionary.com andmetel võime või oskused kriitiliselt analüüsida erinevates meediakanalites loodud ja tarbitud sisu täpsust, usaldusvärsust või kallutatuse tõendeid.
a. **Tõene**
b. Väär
3. Muuhulgas aitab meediapädevus noortel saada nutikateks sisu ja teabe tarbijateks ning luua vastutustundlikult meediat.
a. **Tõene**
b. Väär
4. Võltsuudistega võitlemisel on üks ELi parlamendi mõttekoja kompassi soovitatud sammudest kontrollida autorit.
a. **Tõene**
b. Väär
5. Üks PEN America soovitatud samme valeinformatsiooni jagavate inimestega rääkimiseks on nende naeruvääristamine.
a. Tõene
b. **Väär**

[Õiged vastused on märgitud rohelisega]

Teema lõpetamine

Tänage koolitatavaid tähelepanu eest ja küsige, kas neil on küsimusi.

-

- (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti

5 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

- Internetiühendus
- PowerPoint esitluse slaid 32

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Kasutatud allikad

Teema 1

Bad News Game. Retrieved from: <https://www.getbadnews.com/#intro>

BBC (2016). The city getting rich from fake news. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/magazine-38168281>

BBC (2021). What are 'bots' and how can they spread fake news? Retrieved from: <https://www.bbc.co.uk/bitesize/articles/zjhg47h>

Cambridge University Press (2021). Fake News Definition. Retrieved from: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/fake-news>

Centre for Information Technology and Society (2021). Where Does Fake News Come From? Retrieved from: <https://www.cits.ucsb.edu/fake-news/where>

European Commission (2019). Action Plan Against Disinformation. Retrieved from: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/action-plan-against-disinformation>

Goodwill Community Foundation (2021). Digital Media Literacy: What is an Echo Chamber? Retrieved from: <https://edu.gcfglobal.org/en/digital-media-literacy/what-is-an-echo-chamber/1/>

Molina, M. D., Sundar, S. S., Le, T., & Lee, D. (2021). "Fake News" Is Not Simply False Information: A Concept Explication and Taxonomy of Online Content. *American Behavioral Scientist*, 65(2), 180–212. <https://doi.org/10.1177/0002764219878224>

Schiffer, Z. (2019). 'Filter Bubble' author Eli Pariser on why we need publicly owned social networks'. *The Verge*. Retrieved from: <https://www.theverge.com/interface/2019/11/12/20959479/eli-pariser-civic-signals-filter-bubble-q-a>

Soll, J. (2016). The Long and Brutal History of Fake News. *Politico Magazine*. Retrieved from: <https://www.politico.com/magazine/story/2016/12/fake-news-history-long-violent-214535/>

University of Southampton (2017). Scale Free Networks. Retrieved from: <https://www.futurelearn.com/info/courses/social-media/0/steps/16046>

Teema 2

Douglas, K. M. (2021). COVID-19 conspiracy theories. *Group Processes & Intergroup Relations*, 24(2), 270–275. Retrieved from: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1368430220982068>

European Commission. Identifying conspiracy theories. Retrieved from: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/fighting-disinformation/identifying-conspiracy-theories_en

Lewandowsky, S., & Cook, J. (2020). The Conspiracy Theory Handbook. <https://www.climatechangecommunication.org/wp-content/uploads/2020/03/ConspiracyTheoryHandbook.pdf>

Lynas., M. Alliance for Science (2020). COVID: Top 10 current conspiracy theories. Retrieved from: <https://allianceforscience.cornell.edu/blog/2020/04/covid-top-10-current-conspiracy-theories/>

Mailchimp. How to identify fake news on social media. Retrieved from: <https://mailchimp.com/resources/fake-news-on-social-media/>

McLeod, S. A. (2008, October 24). *Information processing*. Simply Psychology. <https://www.simplypsychology.org/information-processing.html>

Pierrri, F. and Ceri, S. (2019). False News On Social Media: A Data-Driven Survey. https://www.researchgate.net/publication/331246175_False_News_On_Social_Media_A_Data-Driven_Survey

Slamecka, V. (2018, August 9). Information processing. *Encyclopedia Britannica*. Retrieved from: <https://www.britannica.com/technology/information-processing>

Vinney, C. (2020). Information processing theory: Definition and examples. Retrieved from: <https://www.thoughtco.com/information-processing-theory-definition-and-examples-4797966>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Vorhaus, M. (2020). People increasingly turn to social media for news. Retrieved from: <https://www.forbes.com/sites/mikevorhaus/2020/06/24/people-increasingly-turn-to-social-media-for-news/?sh=2963abe83bcc>

Webwise. Explained: What is false information (fake news)? Retrieved from: <https://www.webwise.ie/teachers/what-is-fake-news/>

Wikipedia. Conspiracy theory. Retrieved from: https://en.wikipedia.org/wiki/Conspiracy_theory

Wikipedia. Social media. Retrieved from: https://en.wikipedia.org/wiki/Social_media

World Health Organization. How to report misinformation online. Retrieved from: <https://www.who.int/campaigns/connecting-the-world-to-combat-coronavirus/how-to-report-misinformation-online?gclid=Cj0KCQjw0K->

[HBhDDARIsAFJ6UGgFQYxzgMivFoJuO5PawQH3tKE1Cp8AkLLkdfraKiBNLVLjOnDvtdAaAmCOEALw_wcB](https://www.who.int/campaigns/connecting-the-world-to-combat-coronavirus/how-to-report-misinformation-online?gclid=Cj0KCQjw0K-HBhDDARIsAFJ6UGgFQYxzgMivFoJuO5PawQH3tKE1Cp8AkLLkdfraKiBNLVLjOnDvtdAaAmCOEALw_wcB)

Teema 3

Common Sense Education (2019). Challenging Confirmation Bias. Retrieved from: <https://www.commonsense.org/education/digital-citizenship/lesson/challenging-confirmation-bias>

Common Sense Media (n.d.). News and Media Literacy: What is media literacy, and why is it important? Retrieved from: <https://www.common sense media.org/news-and-media-literacy/what-is-media-literacy-and-why-is-it-important>

Common Sense Media (2019). Teen News Engagement: Key Findings and Toplines. Retrieved from: https://www.common sense media.org/sites/default/files/uploads/pdfs/2019_cs-sm_summarytoplines_release.pdf

Dictionary.com (2021). Media Literacy Definition. Retrieved from: <https://www.dictionary.com/browse/media-literacy>

European Parliament Think Tank (2019). How to spot when news is fake. Retrieved from: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_ATA\(2017\)599386](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_ATA(2017)599386)

NAMLE (2020). BUILDING HEALTHY RELATIONSHIPS WITH MEDIA: A Parent's Guide to Media Literacy. Retrieved from: https://namle.net/wp-content/uploads/2020/09/parent_guide_final.pdf

PEN America (2020). HOW TO TALK TO FRIENDS AND FAMILY WHO SHARE MISINFORMATION. Retrieved from: <https://pen.org/how-to-talk-to-friends-and-family-who-share-misinformation/>

YOUTHLEARN (2020). Media Literacy Toolbox. Retrieved from: <http://youthlearn.org/wp-content/uploads/Media-Literacy-Toolbox.pdf>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Moodul 3. Vlogimine ehk kuidas kasutada avatud lähtekoodiga tarkvara videote tegemiseks: filmimine, monteerimine ja järeltöötlus

Mooduli üldine eesmärk

Selle mooduli kaudu saavad noored tutvaks vlogimise põhimõtetega (definitsioon, erinevad stiilid, platvormid nende jagamiseks, kaasamisstrateegiad). Nad omandavad oskused vlogide jaoks asjakohase sisu arendamiseks, videote filmimiseks ning avatud lähtekoodiga tarkvara kasutamiseks montaaži ja töötuse eesmärgil. Lõpuks arendavad nad välja oskused, mis on vajalikud nende toodetud vlogide tõhusaks reklaamimiseks.

Mooduli struktuur (teemad)

1 teema – Videod ja vlogid

Antud teema eesmärgiks on see, et koolitatavad suudavad tuvastada erinevaid videote ja vlogimise stiile, nende kvaliteedile viitavaid omadusi (tehnilised aspektid ja sisu), köitvate ja edukate vlogide tunnuseid, vajalikke oskusi-kvalifikatsiooni ja ettevalmistavaid samme, mida tuleb teha, kui alustatakse vlogimisega ning püütakse leida oma niši. Samuti tutvutakse erinevaid platvormide, kus saab videoid avaldada ja valida isiklikuks kasutamiseks sobivaim.

2 teema – Videote loomine

Antud teema eesmärgiks on koolitatavatel õppida eel- ja järeltöötlus tehnikaid ning olla kursis varustusega, mida on vaja heaks kvaliteetseks video loomiseks. See sisaldab:

- Kvaliteetse video loomiseks vajaliku varustuse kirjeldamist.
- Vajalikud ettevalmistused enne vlogi filmimist
- Kuidas filmida videot ja teha järeltöötluse toiminguid (monteerimist, muusika lisamist jms)

3 teema – Videote turundus

Antud teema eesmärgiks on koolitatavatel teada, kuidas reklaamida enda toodetud vlogi ja kasutada erinevaid turundustööriistu, et reklaamida oma kanaleid veebis (nt sotsiaalmeedias). See sisaldab:

- Sobivad tööriistad videote reklaamimiseks
- Brändi loomise põhietapid
- Reklaami- ja turundustegevused
- Monetiseerimise ehk lisaraha teenimise võimalused

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

Õpiväljundid

Selle mooduli edukal läbimisel omandatakse järgmised teadmised, oskused ja hoiakud:

Teadmised	Oskused	Hoiakud
Noored inimesed: <ul style="list-style-type: none"> – oskavad määratleda, mis on vlogimine ja selle erinevad stiilid – oskavad kirjeldada, mis aspektid muudavad vlogid kaasahaaravaks ja atraktiivseks – suudavad loetleda kvaliteetse video tootmiseks vajalikud tehnoloogilised vahendid ja nõuded – tunnevad ära järeltötluse tehnikad, mida saab videomaterjali täiustamiseks rakendada – tuvastada platvormid, mis sobivad videote avaldamiseks – suudavad määrata kindlaks videoreklaami strateegiad – oskavad kirjeldage otsingumootori optimeerimise (SEO) protsessi	Noored inimesed on võimelised: <ul style="list-style-type: none"> – rakendada konkreetset vlogimise metoodikat (ettevalmistus, arendus, lõpuleviimise faasid) – arendama köitvat sisu vlogile – filmima oma nutiseadmetes videosisu – rakendada oma videosisu kohandamiseks ja redigeerimiseks järeltötlus tehnikaid – kasutama oma videote järeltötluseks avatud lähtekoodiga tarkvara – rakendada strateegiaid oma vlogide reklaamimiseks ja raha teenimiseks	Noored inimesed: <ul style="list-style-type: none"> – oskavad esitada tõhusat metoodikat vlogide ettevalmistamiseks, arendamiseks ja edastamiseks – suudavad hinnata nende toodetud ja vaadatavate vlogide kvaliteeti (tehnilised aspektid ja sisu) – oskavad soovitada parimaid turundusstrateegiaid video reklaamimiseks ja monetiseerimiseks

<https://spotitproject.eu/en/>

Teema 1: Videod ja vlogid

Sisu/ Tegevuste kirjeldus/ Lisalugemine/ Lingid lisa allikatele	Läbiviimise meetodid/ Nõuanded/ Nipid koolitajale	Vajalikud vahendid/ Materjalid (PPT, harjutused)	Ajakulu
<p>Sissejuhatus 1. teemasse</p> <p>Esmalt kirjeldage 3. mooduli üldist eesmärki.</p> <p>Seejärel leidke ja looge seosed eelmiste moodulitega, et noored saaksid meelde tuletada juba õpitud, kuna see hõlbustab uue teabe seostamist eelmisega.</p> <p>Esitage õpiväljundite eesmärgid (teadmiste, oskuste ja hoiakute osas), mille koolitavad omandavad pärast antud lõpetamist. Arutage koolitavatega konkreetsete eesmärkide saavutamise olulisust.</p>	<p>Olenevalt sellest, mis ajahetkel eelmine moodul lõpetati, võite alustada eelmise mooduli kokkuvõtva osaga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus "SPOTit_IO1.A3. Module 2 LU1" slaidid 2-3	8 min
<p>Eelhindamine</p> <p>Kasutage küsimustiku, et selgitada välja koolitavate eelteadmised käsitletaval teemal. Küsimused kuvatakse PowerPointi slaididel ja koolitavatel palutakse vastata tühjale paberile. Küsimustele võib järgneda arutelu.</p> <p style="text-align: center;">Küsimused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mida sõna "vlog" sinu jaoks tähendab? 2. Millised omadused või osad muudavad vlogid köitvaks?	<p>Küsimused ja vastused, millele järgneb arutelu.</p> <p>Soovitus: Juhis edukaks arutelu läbiviimiseks (inglise keeles): https://student.unsw.edu.au/discussion-skills</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 4 • Paber ja pastakas	10 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>3. Millise sisuga videoid alla 18-aastased noored kõige rohkem vaatavad? Muusika, meelelahutus, film ja animatsioon</p> <p>4. Nimeta 3 oskust, mida peaksid omama, et olla edukas vlogija. Õige vastus oleks üks neist: loovus, suhtlemine (teistega koostöö ja publiku kuulamine ning nende kaasamine), analüüsi-, otsustus-, videotöötlus- ja uurimisoskused, oskus jälgida trende, olla huvitav persoon, positiivsus, samastumine (oma kuulajaskonnaga), ja järjekindlus.</p> <p>[Õiged vastused on märgitud rohelisega]</p>			
<p>1. teema tutvustus</p> <p>Liikuge slaidile 5 ja esitage koolitavatele kogu oluline teave esimese teema kohta.</p>	<p>-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 5	<p>3 min</p>
<p>Videote ja vlogide definitsioon ja ajalugu</p> <p>Liikuge 6. slaidile ja esitage vlogimise definitsioon ning ajajoon sellest, kuidas see on aastate jooksul arenenud.</p> <p>Lisamaterjalid:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Maailma esimene vlog: https://www.youtube.com/watch?v=Op65qkWXqBY → "Numa Numa" video: https://www.youtube.com/watch?v=KmtzQCSh6xk → Esimene YouTube laaditud video: https://www.youtube.com/watch?v=jNQXAC9IVRw → "Feed me bubbly": https://www.youtube.com/watch?v=d-s1bkr8iPM	<p>Soovitus: Ajaloo osa huvitavamaks muutmiseks otsi nimetatud platvormilt oma riigi hetkel populaarsemaid videoid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 6	<p>9 min</p>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

→ "Yes we can": https://www.youtube.com/watch?v=2fZHou18Cdk			
Statistika ja faktid Liikudes 7. slaidile, esitage mõned faktid videote ja vlogide vaatamise kohta.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 7	2 min
Videod Arutage põhjuseid, miks inimesed videoid vaatavad ja mida neile vaadata meeldib. Liigu 8. slaidile. Sulgudes on esile tõstetud kolm peamist sündmust, mis viivad veebis videote vaatamiseni.	Arutelu Soovitus: Enne slaidi esitamist võite paluda koolitatavatel koostada oma nimekiri 3 peamisest põhjusest, miks nad videoid vaatavad.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 8 • Paber ja pliiats	4 min
Olulised aspektid kvaliteetsete vlogide puhul Paluge koolitatavatel mõelda tunnustele, mis määravad vlogide kvaliteedi. Seejärel esitage 9. slaidi abil kõige olulisemad tunnused, milles üks hea video koosneb.	Arutelu	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 9	11 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Kasulikud oskused, et saada suurepäraseks vlogijaks</p> <p>Liikuge slaidile 13 ning esitage ja arutage oskusi, mis aitavad saada heaks vlogijaks.</p> <p>Lisamaterjal:</p> <p>Saate lasta koolitatavatel sooritada tasuta Internetis oleva testi, et hinnata nende isiklike oskusi (testid on inglise keeles):</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.skillsyouneed.com/quiz/343479 • https://www.psychometrictest.org.uk/interpersonal-skills-test/ • https://www.mindtools.com/pages/article/SelfTestsIndex.htm	<p>Arutelu</p> <p>Kui tead mõnda head isiklike oskuste testi emakeeles, saad seda selles osas kasutada, et koolitatavad saaksid oma oskusi hinnata.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 10	<p>10 min + olenevalt sellest, kas sooritate online testid või mitte</p>
<p>Erinevad vlogi tüübid</p> <p>Liikuge slaidile 11 ja arutlege koolitatavatega loetletud vlogimise tüüpide erinevuste üle. Need on populaarsemad ja paremini välja kujunenud valdkonnad, kus on võimalik vlogida. Sulgudes on välja toodud kõige rohkem tellijaid (<i>subscribers</i>) omavad vlogijad ja/või YouTube'i kasutajad.</p>	<p>Soovitus: paluge koolitatavatel mõelda milliseid (kohalikke) vlogijaid nad teavad ja millist sisu nad arendavad (vlogimise tüüp).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 11	<p>8 min</p>
<p>Tegevus 1.1: Kuulsate vlogijate analüüsimine</p> <p>Eelnevalt mainitud kuulsate vlogijate analüüsimine. Paluge koolitatavatel uurida ja tuvastada kõige olulisemad tunnused, mis muudavad nende videod vaatajate jaoks köitvaks. Täpsemalt paluge neil:</p> <p>A) valida välja vlogija eelnevalt esitatud slaidilt (11)</p> <p>B) otsida välja see kanal, kus nad oma videoid edastavad</p> <p>C) vaadata nende videod ja vastata järgnevatele küsimustele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuidas nad alustavad ja lõpetavad oma vlogi?	<p>Iseseisev töö, millele järgneb ühine arutelu.</p> <p>Soovitus: Lisage valikusse mõned kohalikud kuulsad vlogijad.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 12 • Paber ja pliiats	<p>15 min</p>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<ul style="list-style-type: none"> • Kas nad kasutavad vlogis mõnda lugu, taustamuusikat vms? • Millised nende videotest on saanud kõige enam tähelepanu või kaasatust? • Millistel teemadel nad vlogivad? • Kas nende videod on alla või üle 10 minutit pikad? • Kuidas nad oma publikuga-kuulajaskonnaga suhtlevad? • Kas nad järgivad teatud stsenaariumi või on nende vlogid spontaansed? • Kas nende meeldimise ja mittemeeldimise suhe kõigub või on suhteliselt stabiilne? <p>E) esitleda kogutud infot</p>			
Valige oma niš Esitage koolitavatele slaidi 13 abil mõned sammud, mida nad saavad teha, kui nad vlogi alustavad ja niši otsivad.		- <ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 13	5 min
Tegevus 1.2: Oma niši valimine Paluge koolitavatel: A) valida üks üldine, laiem nišš (nt slaidilt 11), mis neile enim huvi pakub ja üks nišš, kus nad tunnevad omavat kõige rohkem teadmisi- oskusi B) paluge neil minna valitud teemade osas spetsiifilisemaks C) spetsiifilisest teemast paluge neil süveneda veelgi rohkem antud valdkonda, et leida väga täpne ja spetsiifiline nišš	Iseseisev töö Sellele järgneb ühine arutelu	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 14 • Paber ja pliiats	20 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

D) seejärel paluge neil Interneti otsingumootorit ja YouTube'i kasutades otsida seda tüüpi videoid ja tuvastada üks selline video, mis sobib nende nišiga

E) paluge neil sooritada sama vlogija põhjal eelnevalt läbi viidud analüüs ehk vastata järgnevatele küsimustele:

- Kuidas nad alustavad ja lõpetavad oma vlogi?
- Kas nad kasutavad vlogis mõnda lugu, taustamuusikat vms?
- Millised nende videotest on saanud kõige enam tähelepanu või kaasatust?
- Millistel teemadel nad vlogivad?
- Kas nende videod on alla või üle 10 minutit pikad?
- Kuidas nad oma publikuga-kuulajaskonnaga suhtlevad?
- Kas nad järgivad teatud stsenaariumi või on nende vlogid spontaansed?
- Kas nende meeldimise ja mittemeeldimise suhe kõigub või on suhteliselt stabiilne?

F) Ülesande lõpus võite teha väikese arutelu, et selgitada välja, kas selliseid videoid on vaja või on sel teemal juba konkurents väga suur

Näiteks:

1) Peamine nišš on arvutimängud. 2. taseme nišš on põnevusmängud. Kolmanda taseme nišš on Fortnite.

2) Peamine nišš on meik. 2. taseme nišš on igapäevane meik. 3. taseme nišš on kuulsate inimeste meigistiilid.

3) Peamine nišš on muusika. 2. taseme nišš on kitarrimäng. 3. taseme nišš on heavy metal laulude õpetused.

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Sihetmärk peab olema 3. taseme nišis.			
Sisu loomine Liikuge 15. slaidile ja esitage kõik väikesed osad, mis on vajalikud hea sisu loomiseks.	--	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 15	3 min
Kuidas ennast defineerida? Slaidil 16 on esitatud Google'i huvi pikema aja jooksul. Numbrid näitavad otsingu huvi antud piirkonna ja aja diagrammi kõrgeima punkti suhtes. Väärtus 100 on selle termini populaarsuse tipp. Väärtus 50 tähendab, et termin on poole populaarsem. Skoor 0 tähendab, et selle termini jaoks pole olnud piisavalt andmeid. Termini "vlogger" kõrgeim tipp oli 2020. aastal ehk siis otsiti otsingumootorist seda sõna kõige rohkem. YouTuberi jaoks oli viimane kõrgeim tipp 2021. aasta juunis.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 16	2 min
Video edastamise platvormid Liikuge slaididele 17–19 ja tutvustage populaarsemaid ja sagedamini kasutatavaid videoplatvorme. Enamiku juurde on lisatud väike ja lühike ajalookirjeldus või mõni fakt. Kõige populaarsemaid tuleks veidi rohkem selgitada. Soovitage oma koolitatavatel lisateavet otsida.	Soovitus: Saate küsida koolitatavatel, millist neist nad kõige rohkem kasutavad, ja seejärel valida mis tahes vlogimise kategooria (nt reisimine) ja vaadata, millist sisu on võimalik leida kas kõige populaarsematelt või neile kõige tundmatutelt platvormidelt.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaidid 17-19	10 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Soovitage filmi "Sotsiaalvõrgustik" (2010), mis selgitab Facebooki ajalugu.			
Kuidas vlogimisega alustada? Liikuge slaidile 20 ja esitage ükshaaval kõik sammud, mida tuleb arvesse võtta ja läbida, et koolitatavad saaksid edukalt alustada oma isiklikku vlogi. Esimesed 3 sammu on läbi käidud ja kaetud tegevusega 1.1 ja 1.2.	Soovitus: Võite eelnevalt sooritatud tegevuste põhjal liikuda antud sammudega edasi soovitud kvaliteetse vlogi loomiseks.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 20 • Antud sammude lõpuni arutamise puhul ka paber ja pliiats	7 min
Lisamaterjalid: Motiveerige koolitatavaid külastama täiendavaid väliseid linke, et saada lisateavet vlogide arendamise kohta. Rohkem infot: 33 ideed algajale vlogijale (33 ideas for beginner vlogger) (EN): https://medium.com/rizzle/33-vlog-ideas-for-beginners-8e4f08106821	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 21	-
Kokkuvõte Tehke kokkuvõtte esitatud teemast ja kõige olulisemast teabest, mille koolitatavad omandasid.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus	5 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

		<ul style="list-style-type: none"> • PowerPoint esitlus slaid 22	
<p>Järeldamine</p> <p>Paluge osalejatel vastata järgmistele küsimustele. Koguge kokku nende vastused ja arutage üheskoos tulemusi.</p> <p style="text-align: center;">Küsimused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Millised sündmused viivad veebis videote vaatamiseni. Nimeta 3 kõige populaarsemat. Igavus; Soov õppida, kuidas miski töötab või välja näeb; Midagi jälgida/üle vaadata pärast seda, kui olen sellest teise inimesega rääkinud. 2. Nimeta hea kvaliteediga vlogi 3 olulisemat tunnusoort: Sõnum; eesmärk; kontseptsioon; video sisu; inimeste kaasamine 3. Mis on need 5 vajalikku sammu oma eduka niši leidmiseks? Sisu määratlemine; isiklike huvide omamine; potentsiaalse turu uurimine; olemasoleva konkurentsi jälgimine; uurimistöö antud valdkonnas. 4. Milliseid samme peaksid uuesti läbi mõtlema, kui näete, et teie videod ei saavuta piisavat kaasatust publiku seas? Oma niši leidmine; oma hääle leidmine ehk valdkond kus suudad olla hea sõnumi edastaja; online kohaloleku loomine ning enda tuntuse suurendamine; videosisu määratlemine; videote avaldamiseks muu platvormi valimine <p>[Õiged vastused on märgitud rohelisega]</p>	<p>Küsimused & vastused</p> <p>Arutelu, diskussioon</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 23 • Paber ja pliiats	<p>5 min</p>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Teema lõpetamine Tänage koolitatavaid tähelepanu eest ja küsige, kas neil on küsimusi.	-	-	5 min
--	---	---	-------

Teema 2: Videote loomine

Sisu/ Tegevuste kirjeldus/ Lisalugemine/ Lingid lisa allikatele	Läbiviimise meetodid/ Nõuanded/ Nipid koolitajale	Vajalikud vahendid/ Materjalid (PPT, harjutused)	Ajakulu
Sissejuhatus 2. teemasse Esmalt kirjeldage mooduli üldist eesmärki. Seejärel leidke ja looge seosed eelmiste moodulite ja teemadega, et noored saaksid meelde tuletada juba õpitud, kuna see hõlbustab uue teabe sidumist eelmisega. Esitage õpiväljundid (teadmiste, oskuste ja hoiakute osas), mille koolitatavad omandavad pärast antud teema läbimist. Arutage koolitavatega konkreetsete eesmärkide saavutamise olulisust.	Olenevalt sellest, mis ajahetkel eelmine teema lõpetati, võite alustada eelmise teema kokkuvõtva osaga.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus "SPOTit_IO1.A3. Module 3 LU 2" slaidid 2-3	8 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Eelhindamine</p> <p>Kasutage alltoodud küsimusi, et selgitada välja koolitatavate eelteadmised käsitletaval teemal.</p> <p>Küsimused kuvatakse PowerPoint'i slaididel ja paluge koolitatavatel neile vastata. Peale vastamist võib järgneda arutelu.</p> <p style="text-align: center;"><u>Küsimused</u></p> <p>1. Kas oled varasemalt mõnda vlogi näinud? Mis teemal see oli?</p> <p>2. Milline keskkond, kus inimesed tavaliselt vlogisi vaatavad, on kõige populaarsem?</p> <p>a. TV b. YouTube c. TikTok d. Facebook e. Instagram f. Twitter</p> <p>3. Kas vlogi tegemiseks on vaja uhket ja kallist kaamerat?</p> <p>a. Jah b. Ei</p> <p>4. Kas oled varasemalt tegelenud videotöötlusega? Mis tööriistu selleks kasutasid?</p> <p>[Õiged vastused on märgitud rohelisega]</p>	<p>Küsimused ja vastused</p> <p>Arutelu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 4	<p>5 min</p>
<p>Erinevat tüüpi vlogid ja vlogijad</p> <p>Tutvustage koolitatavatele erinevat tüüpi vloge ja vlogijaid.</p>	<p>Nõuanne: Pärast küsimustele vastamist alustage arutelu selle üle, millist tüüpi ja stiili vlogist nad on teadlikud, ning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus	<p>20 min</p>

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Vlogimise tihedusest tulenevad erinevad tüübid:

Päevased vlogijad: Igapäevased vlogijad on inimesed, kes postitavad iga päev videoid, teavitades oma vaatajaskonda oma asukohast ja tegevustest päeva jooksul. Vlogimine on nende töö ja töö, mida nad teevad iga päev, et kaasata oma jälgijaid ning suurendada vaatamiste ja tellimuste arvu.

Nädalased vlogijad: Seda tüüpi vlogija kogub sündmusi terve nädala jooksul ja kajastab neid ühes videos. Aja, vaadete või lõbusate tegevuste puudumise tõttu koguvad nad kokku kõige huvitavamad sündmused, et luua midagi meeldejäädavat ja jagamist väärivat.

Aeg-ajalt vlogijad: Need vlogijad postitavad vlog'e ainult siis, kui neil on midagi erilist jagada, näiteks võtta vastu väljakutse, kohtuda kellegagi kuulsaga, teha mõni vemp jne.

Vaadatuima sisu järgi võib vlogijad jagada järgmisteks osadeks:

Iluvideoloogid – moe-, soengu- ja meigi nõuanded.

Videomängu vlogijad – videomängud ja strateegiad; mängu vlogijad salvestavad end sageli mängu mängimas ja kommenteerimas.

Elustiili vlogijad – vlogija igapäevaste tegevuste ja huvide digitaalne esitlus. Nad räägivad oma elust, naljakatest lugudest ja isiklikest arvamustest.

hakake mõtisklema selle üle, millist tüüpi vloge nad soovivad antud teema raames luua.

- PowerPoint esitluse slaid 5

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Meelelahutuslikud vlogijad – Interneti-väljakutsed, naljad, küsimused ja vastused, ehk kõik mille sisu on suunatud naeru ja nalja emotsiooni tekitamisele.</p> <p>Alustage arutelu, et teha kindlaks, millist tüüpi vlogi oleksid koolitatavad huvitatud looma. Kui esialgne idee on välja kujunenud, on aeg hakata planeerima sisu loomist</p>			
<p>Vlogi narratiivi planeerimine</p> <p>Liikuge 6. slaidile ja selgitage koolitavatele antud teemat.</p> <p>See on vlogimise protsessis väga oluline samm, kuna see tagab, et salvestatav sisu on läbimõeldud, vaatajat kõitev ja keskendunud sihtgrupi jaoks olulisele teemale või stiilile.</p> <p>Seejärel jagage koolitatavad rühmadesse ja andke neile aega planeerida, mida nad soovivad salvestada; see võib olla toodet arvustav vlog või nad võivad soovida vlogida isiklikust kogemusest – võimalusi on piiramatult, mille järgi nad saavad otsustada.</p>	<p>Väikestes rühmades arutelu ja ideede ajurünnak.</p> <p>Veenduge, et iga rühm otsustab oma vlogi jaoks selle</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.) alguse, 2.) keskmise osa ehk sisu ja 3.) lõpu.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 6 • Paber ja pliiats	30 min
<p>Varustus</p> <p>Liikuge slaididele 7–10 ja tutvustage video filmimiseks vajalikku põhija kõige olulisemat varustust.</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaidid 7-10	10 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Tegevus 2.1 – Mis tüüpi varustust on vaja?</p> <p>Andke koolitavatele järgnev ülesanne:</p> <p>Nad on minemas kolmepäevasele Prantsusmaa reisile. Sellest ühe päeva on nad veetmas Vormel 1 üritusel ning nad planeerivad seda jäädvustada vlogina. Küsige neilt, millist varustust nende arvates selleks vaja on?</p> <p>Seejärel liikuge slaidile 11, et näha soovituslikku vastest.</p>	Arutelu	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 11	10 min
<p>Kuidas luua enda isiklik vlogi?</p> <p>Tutvustage koolitavatele, kuidas luua oma vlogi.</p> <p>SPOTiti vlogis tutvustame vlogimise põhielemente. Tüüpiline vlogi on jagatud 5 osaks, kuid SPOTiti vlogis keskendume neljale elemendile, olles läbinud 1. etapi: oma narratiivi planeerimine rühmategevusena.</p> <p>1. Varustus ehk kuidas vlogimisega alustada</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sisu – mis tüüpi vlogi tehakse • Kuidas soovitud sisu jäädvustada <p>2. Töötlemine ehk lühike õpetus videotöötlustest</p> <p>3. Teadlikkuse loomine ehk pispiltide (<i>thumbnails</i>) kasutamine</p> <p>Jagage oma koolitavatega järgmist videot oma vlogi loomise kohta</p> <p>https://youtu.be/8Y5IRRn95jk</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • Suurem ekraan video näitamiseks • PowerPoint esitluse slaid 12 <p>Juhis vlogimisele: https://drive.google.com/file/d/1hliVAIh0bU4Nk35NKEQrP8-IA9TYRItY/view?usp=sharing</p>	28 min video täies ulatuses vaatamiseks

Co-Funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Tegevus 2.2: Loo ning filmi oma vlogi

Iga rühma ülesandeks on luua vlog ning nad valivad ise vastava sisuteema ja stiili.

Jagage oma koolitavatega lisamaterjale.

Meeldetuletus: Vlogi sisu tuleb hoida huvitav, et inimesed sellega samastuksid ja läheksid kaasa.

Esitage endale küsimus: "Kas te vaataksite seda vlogi siis, kui keegi teine seda teeks?"

Väga oluline on hoida publik kaasatuna.

Nõuanded:

1. Vajalik varustus (15 minutit)

Paluge koolitavatel loetleda, millist varustust on nende arvates nende vlogi filmimiseks vaja.

Mainige, kui oluline on aku ja hoiustamiseks oleva (mälu)mahu kontrollimine. Mõnikord võime unustada need väikesed asjad, mis võivad vlogide salvestamise ajal muutuda suurteks probleemideks.

2. Sisu loomine (1-2 tundi)

Vlogi põhiohk on sisu ja see on edu võti. Vaadake üle selles ja eelnevas teemas mainitud võimalused erinevate sisutüüpide loomise kohta. Vlogi ülesehitust saab teha erinevatel viisidel.

- (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti
- Internetiühendus
- PowerPoint esitluse slaid 12

Viide videole kohas 1:10 – vajalik varustus

Viide videole kohas 1:54 – selgitus võtmeelementides vlogi filmimisel. Siin osas tutvustatakse ka võltsuudiseid nende tähelepanu saamiseks.

22 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Näiteks esmalt filmite ülesse soovitud klipid, lisate sellele taustamuusika ning räägite olukorrast/nähtust eraldi hiljem. Või filmite ja samal ajal räägite sellest, mis kaadris parasjagu toimub. Võimalusi on mitmeid erinevaid.

3. Töötlemine (1-2 tundi)

Vaata õpetust [siit](#). Kasutatav tarkvara on SHOTCUT. Video selgitab ka kuidas seda alla laadida.

4. Teadlikkuse loomine (5 minutit – jätkub 3. teemaga)

Kuidas saavutada see, et meie vlogid jõuaks võimalikult paljude inimesteni?

Publiku tähelepanu köitmiseks vajate head pisipilti ja pealkirja – kasutage pisipiltide jaoks Canvat.

Kasutage sotsiaalmeediat – öelge perele ja sõpradele, et nad paneksid teie videole “meeldib” ja jagaksid seda.

Viide videole kohas 5:31 – 17:53 – tutvustus, kuidas programmi alla laadida ja seda kasutada.

<https://www.youtube.com/watch?v=PCMcyYAtRzw&t=1613s> – link põhjalikumale programmis töötlemist tutvustavale videole.

<https://www.canva.com/> - Kuidas kasutada thumbnails-i.

<https://www.youtube.com/watch?v=xAMPvqXXUyQ#strategies-zippy-link-1> - Mõned kasulikud näpunäited vlogimise kohta, mida pakub YouTube (suurim vlogimise platvorm)

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Kokkuvõte Arutage oma koolitatavatega 14. slaidil olevaid küsimusi.	Arutelu	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 16	5 min
Järeldamine Paluge osalejatel vastata järgmistele küsimustele ja koguge kokku nende vastused ning arutage tulemusi. <u>Küsimused</u> 1. Kas ainult telefoni kaamerat kasutades on võimalik vlogi salvestada? a. Jah b. Ei 2. Nimeta 3 asja, mida on vaja kasutada vlogi loomiseks. Nutitelefoni/kaamera, (süle)arvuti, statiiv. Hea oleks kasutada ka mikrofoni parema heli salvestamiseks. 3. Programmis Shortcut, mida saate teha videoga "Timeline" sektsioonis? See on ala, kus saab videot redigeerida: lõigata sellest klippe, panna taustale muusika või lugeda teksti, muuta video algust ja lõppu jne 4. Millist formaati peab kasutama, kui video on valmis ja peate selle faili eksportima? a. *mov b. *mp3 c. *mp4	Küsimused ja vastused Arutelu	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitluse slaid 13	5 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

d. *mpeg e. *mjpeg [Õiged vastused on märgitud rohelisega]			
Teema lõpetamine Tänage koolitatavaid tähelepanu eest ja küsige, kas neil on küsimusi.	-	-	5 min

Teema 3: Videote turundamine

Sisu/ Tegevuste kirjeldus/ Lisalugemine/ Lingid lisa allikatele	Läbiviimise meetodid/ Nõuanded/ Nipid koolitajale	Vajalikud vahendid/ Materjalid (PPT, harjutused)	Ajakulu
Sissejuhatus 3 teemasse Esmalt kirjeldage mooduli üldist eesmärki. Seejärel leidke ja looge seosed eelmiste moodulite ja teemadega, et noored saaksid meelde tuletada juba õpitut, kuna see hõlbustab uue teabe sidumist eelmisega. Tutvustage teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mida noor omandab pärast antud teema lõpetamist. Arutage koolitatavatega konkreetsete õpiväljundite saavutamise tähtsust.	Olenevalt sellest, mis ajahetkel eelmine teema lõpetati, võite alustada eelmise teema kokkuvõtva osaga.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus "SPOTit_IO1.A3. Module 3 LU 3" slaidid 2-3	Esitluse esitamine ca 3 min + arutelu

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Eelhindamine

Kasutage küsimusi, et selgitada välja koolitatavate eelteadmised sellel teemal. Küsimused kuvatakse PowerPoint'i slaididel ja paluge koolitatavatel neile vastata, järgneda võib arutelu.

Küsimused

1. Mida sõna "turundus" teie jaoks tähendab?
2. Miks on videoturundus saamas järjest enam populaarsemaks?
Nõudlus videote järgi on kasvamas. Google eelistab video põhist sisu. See aitab suurendada müüki.
3. Kas teate, mida SEO (search engine optimization) ehk otsingumootori optimeerimine tähendab? See on tava suurendada nii veebisaidi liikluse kvaliteeti ja kvantiteeti kui ka kokkupuudet kaubamärgiga orgaaniliste otsingumootorite tulemuste kaudu. Orgaanilised otsingutulemused on veebilehtede loendid, mis vastavad asjakohasuse alusel kõige paremini kasutaja otsingupäringule. Seda nimetatakse ka "loomulikeks" otsingutulemustes.
4. Mis on see põhjus, miks inimesed linke jagavad?
  - a. Tahad teistele meelelahutust pakkuda, nautida videote vaatamist.
  - b. Eeldad, et sõbrad on sellest videost huvitatud.
  - c. Tahad, et teised midagi õpiksid.
  - d. Toote/sündmuste kohta info jagamine.
  - e. Kogemuste jagamine.
  - f. Emotsiooni jagamine.
  - g. Kui keegi palub mul seda teha.

Soovitus: peale küsimustele vastamist viige läbi väikene arutelu.

Arutelu: Arutelu meetodid on mitmesugused, avatud koostööks ideede vahetamiseks õpetaja ja õpilaste või õpilaste vahel mõtlemise, õppimise, probleemide lahendamise, mõistmise või kirjanduse väärtustamise edendamise eesmärgil. Osalejad esitavad mitmeid vaatenurki, vastavad teiste ideedele ja mõtisklevad oma ideede üle, et arendada oma teadmisi, arusaamist või tõlgendust käsitletavast teemast.

- (Süle)arvuti, nutitelefoni või tahvelarvuti
- Internetiühendus
- PowerPoint esitlus slaid 4
- Paber ja pastakas

5 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

[Õiged vastused on märgitud rohelisega]			
Sissejuhatus Liikuge slaidile 5 ja esitage kogu oluline teave teema 3 kohta.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 5	2 min
Turunduse juhtimine Selgitage slaidide 6-9 abil turunduse mõistet, mudelit ja plaani.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaidid 6, 7, 9	20 min
Tegevus 3.1 Turunduse juhtimine Paluge koolitatavatel vastata tabelis olevatele küsimustele, et aidata neil paremini mõista ja arendada oma turundusstrateegiat ning olla suuteline seda hallata sõltuvalt muudatustest.	Meetod: individuaalne või rühmaülesanne. Pärast lõpetamist paluge neil jagada ja võrrelda oma tulemusi.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 8 • Paber ja pastakas	10 min
Videoturundus Liikuge slaididele 9-10 ja selgitage videoturunduse kontseptsiooni.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaidid 10-11	4 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Kuidas oma kanalile turundust teha Kirjeldage slaididel 11-13 olevaid strateegiaid ja tegevusi, mida kasutatakse oma video kanali turunduses.	Nõuanne: Arutelu koolitavatega selle üle, millised nimetatud punktidest neid köidavad, annab hea ülevaate, milliseid videoid eakaaslased vaadata tahaksid.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaidid 12-14	12 min + arutelu
Otsingumootori optimeerimine – SEO Liikuge järgmistele slaididele 14-17 ja selgitage, mis on otsingumootori optimeerimine, selle tähtsus ja mida see protsessina endast kujutab ning võimalikke viise positiivse kasutajakogemuse loomiseks. Kuna Google on maailma suurim otsingumootor, on oluline teada, kuidas see veebist leitud teavet hindab ja kuidas seda enda kasuks tööle panna. Julgustage koolitavaid lugema lisateavet lisaallikast: Free online tools are listed and can be found from here: https://ahrefs.com/blog/seo-basics/#free-seo-tools	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaidid 15-17 ja 19	10 min
Tegevus 3.2. SEO minu vlogi jaoks Paluge koolitavatel mõelda, luua ja valida õigeid sõnu, mis aitavad neil SEO kaudu saada paremat ulatust ja tõsta vlogimis kanali külastatavust.	Meetod: individuaalne harjutus. Pärast lõpetamist paluge koolitavatel jagada ja võrrelda oma tulemusi.	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 18 • Paber ja pastakas	15 min
YouTube SEO	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti	2 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>Kuna YouTube on suuruselt kolmas otsingumootor, soovitage oma koolitatavatel kasutada siin kirjas olevaid nippe. Julgustage neid rohkem uurima, kuidas seda teha, külastades näiteks järgnevat lehekülge: Patel, N. (2021). How to Vlog: A Complete Guide to Start Vlogging in 2021. Neil Patel. https://neilpatel.com/blog/vlog-successfully/</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 20	
<p>Miks inimesed jagavad omavahel erinevaid linke?</p> <p>Liikuge 20. slaidile ja selgitage põhjuseid, miks inimesed jagavad üksteisega sisu, reklaamides veebis leitud tööd.</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 21	1 min
<p>Kuidas vloggijana raha teenida?</p> <p>Liikuge slaidile 21 ja tutvustage võimalikke viise, kuidas on võimalik oma tehtud vlogimise videotega raha teenida.</p>	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 22	2 min
<p>Tegevus 3.3. Reklaam ja raha teenimise tehnikad</p> <p>Liikuge slaidile 23 ja paluge koolitatavatel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Otsida nende lemmik või kuulus vlogija (võib kasutada neid, mis on toodud teema 1's). 2. Kontrollida nende videoid, et tuvastada nende kasutatavad turundus-/reklaamistrateegiad.	<p>Meetod: individuaalne või rühmaga koos tehtav harjutus. Pärast lõpetamist paluge koolitatavatel jagada ja võrrelda oma tulemusi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 23 • Paber ja pastakas	15 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

3. Uurida põhjalikumalt nende videoid, et tuvastada monetiseerimis viisid, mida nad kasutavad.			
Lisaallikad Jagage koolitavatega slaidi 24. Siit võivad nad leida linke, et õppida, kuidas teha SEO-d, optimeerida teksti või lisada YouTube'is pisipilt. Võite külastada neid lehti, et koos nendega õppida, või jagada neid, kui nad alustavad oma vlogiga.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 24	-
Kokkuvõte Tehke slaidi 25 abil kokkuvõte selles teemas esitatud ja arutatud teabest.	-	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 25	5 min
Järeldamine Paluge osalejatel vastata järgmistele hindamisküsimustele. Koguge kokku nende vastused ja arutage nendega tulemusi. Küsimused 1. Nimeta 3 võimalust, miks videoturundus on oluline strateegia? Vastused: äratav tähelepanu, suurendab võimalike muutusi, loob usaldust, selgitab asju, meelitab ligi uusi kliente, nõudlus selle järele kasvab, julgustab jagama, Google eelistab seda tüüpi sisu	Küsimused & vastused Arutelu	<ul style="list-style-type: none"> • (Süle)arvuti, nutitelefon või tahvelarvuti • Internetiühendus • PowerPoint esitlus slaid 26	5 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

<p>2. Nimeta 2-3 tegevust, mida saad oma video turunduseks teha. Vastused: Täienda oma profiil; paluge vaatajatel oma kanalit tellida; suhtle oma fännidega,; ole kogukonnas aktiivne; austa kogukonna juhiseid; reklaami mitte ainult oma videot, vaid ka oma kanalit; postitada platvormidele, kasutada SEO-d.</p> <p>3. Miks on SEO oluline? Vastus: See aitab lehel/sisul saada kõrgemat asetust. See aitab hoida otsingutulemusi ausana. Google'is kõrgem asetuse toob veebisaidile rohkem orgaanilist liiklust. Kasutajad usaldavad otsingumootoreid. See on tasuv ehk ei nõua liiga suuri (püsi)kulusid.</p> <p>4. Mis on 4 võimaliku viisi, kuidas vlogijana raha teenida? Vastus: Reklaam, sidusettevõtte turundus, sponsoreeritud sisu, tellimused, Merchandise ehk fänni nänn.</p> <p>[Õiged vastused on märgitud rohelisega]</p>			
<p>Teema lõpetamine</p> <p>Tänage koolitatavaid tähelepanu eest ja küsige, kas neil on küsimusi.</p>	-	-	5 min

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Kasutatud allikad

Teema 1

Picture: (2021). Nojitter. <https://www.nojitter.com/file/question-mark-21107671280jpg> [slide 4, 23]

Picture: (2021). Vippng. https://www.vippng.com/downing/iTbbbTh_video-icon-clipart-watch-video-rompecocos/ [slide 5]

Cambridge dictionary [slide 6]

(2021). The Guide to Becoming a Vlogger in 2021. DonalDoherty. <https://engagelive.co/guide-becoming-vlogger-2018/> (slide 6, 7, 11)

Molyneaux, H., Gibson, K., O'Donnell, S., & Singer, J. (2007). "New Visual Media and Gender: A Content, Visual and Audience Analysis of YouTube Vlogs." [slide 6]

Duplantier, A. (2016). Authenticity and How We Fake It: Belief and Subjectivity in Reality TV, Facebook and Youtube. Page 113.

https://books.google.ee/books?id=CdPIDAAQBAJ&pg=PA122&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false [slide 6]

Ruiz Ricart, J. (2020, 6 February). How to Vlog: A Beginner's Guide to Vlogging. WiX Photography. <https://www.wix.com/blog/photography/2020/02/06/how-to-vlog/> [slide 6, 11, 20]

Michael Sean Kaminsky (2010). Naked Lens. Video blogging & video journaling to reclaim the YOU in YouTube. [slide 6]

Sanchez, D. (2021). History of vlogging, the first vlogger, & how vlogging evolved. Danchez. <https://danchez.com/history-of-vlogging/> [slide 6]

(2021). WHAT IS VLOGGING? DEFINITION, HISTORY, & MORE. Mediakix. <https://mediakix.com/blog/what-is-vlogging-definition-examples-history/> [slide 6]

(2021, 31 July). TikTok. Wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/TikTok#cite_note-61 [slide 6]

Cristoph Lagger, Mathias Lux (2017). What Makes People Watch Online Videos: An Exploratory Study. *Computers in Entertainment* 15(2). [slide 6, 7, 8, 9, 17-19]

Smaranda Cioban, Adrian Hatos. (2019). The Analysis of Teenagers' Vlogging Preferences in Educational Research. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională* 11(2), 38-58. [slide 6]

(2021). Vlogger - Interest over time. Google Trends. https://trends.google.com/trends/explore?date=2019-06-15%202021-07-15&q=%2Fm%2F0c03d9d,%2Fg%2F1203nqdt_ [slide 6]

(2021). Vlogging Statistics. VloggingPro. <https://vloggingpro.com/vlogging-statistics/> [slide 7]

Simon, J. (2021). Why Video is Important: What You Need to Know. TechSmith. <https://www.techsmith.com/blog/why-video-is-important/> [slide 9]

<https://spotitproject.eu/en/>

- Tom. (2021). Eight essential elements of an effective video. Entente marketing.
<https://entente1.com/2020/elements-effective-video> [slide 9]
- Saif, M. (2019, 11 August). What Makes a Video Effective and Memorable? Motioncue.
<https://motioncue.com/what-makes-a-video-effective-and-memorable/> [slide 9]
- (2018, 10 August). A Guide to Video Production: Elements of Video Quality. Farmore marketing.
<https://www.farmoremktng.com/blog/video-production-guide-elements-of-video-quality> [slide 9]
- Khan, H. (2021) What is a Vlog? TheVideoStuff. <https://thevideostuff.com/what-is-a-vlog/> [slide 9]
- Lawlor, I. (2020, 20 April). Features of a Great School Video. Digistorm.
<https://blog.digistorm.com/features-of-a-great-school-video> [slide 9]
- (2021). Vlogger-Carrer, Role, Education, Jobs & Salary. <https://www.careers360.com/careers/vlogger> [slide 10]
- Goh, N. (2021, 8 June). 12 Tips For Making A Good Vlog. Offeo. <https://offeo.com/learn/12-tips-for-making-a-good-vlog/> [slide 10]
- S., Hazel. (2020, 20 March). Top 10 Vlogging Tips to Become a Successful Vlogger. Skill Success Blog.
<https://blog.skillsuccess.com/top-10-vlogging-tips-to-become-a-successful-vlogger/> [slide 10, 11, 13]
- Patil, P. (2019, 23 May). 10 Essential Qualities Successful YouTubers Have In Common. Digital Ready.
<https://digitalready.co/blog/10-essential-qualities-successful-you-tubers-have-in-common> [slide 10, 11, 13, 15]
- (2021). AquaSag Technologies. <https://www.aqusagtechnologies.com/all-that-you-need-to-be-a-great-vlogger/> [slide 10, 13]
- Concepcion Jr., R. (2020, 15 October). Skills to Have and Develop When Vlogging. M1STOP BLOG.
<https://www.m1stop.com.ph/blog/skillsforvlogging#comments> [slide 10, 13]
- A., Will. (2021). HOW TO BECOME A YOUTUBER IN 2021 (5 STEPS). Vloggerpro.
<https://vloggerpro.com/how-to-become-a-youtuber/> [slide 11, 13, 21]
- Cox, S. (2021, 22 April). 8 Types of Vlogs You Should Know [Best Vlog Niches]. Wondershare.
<https://filmii.wondershare.com/types-of-vlog-video/8-types-of-vlogs.html> [slide 11]
- Sam. (2017, 29 June). 10 popular types of vlogs. VlogLikePro. <http://vloglikepro.com/10-different-popular-types-vlogs> [slide 11]
- (2021). How to Start a Vlog and Become a YouTube Vlogger. Vloggingpro.
<https://vloggingpro.com/how-to-start-a-vlog/> [slide 12, 13, 14]
- Bedrina, O. (2021). 12 Simple Tips for Making Your Videos Look More Professional. Wave video.
<https://wave.video/blog/12-simple-tips-for-making-your-videos-look-more-professional/> [slide 15]

Co-Funded by
the Erasmus+ Programme of
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
Project Number: 2020-3-EE01-KA205-093332

<https://spotitproject.eu/en/>

Martinez, C. & Olsson, T. (2018, 12 September). Making sense of YouTubers: how Swedish children construct and negotiate the YouTuber Misslisibell as a girl celebrity. *Journal of Children and Media*. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17482798.2018.1517656> [slide 17-19]

Melendres, M. (2019, 12 September). Youtubers Influence of Young People. *Pop Culture Intersections*. 42. https://scholarcommons.scu.edu/engl_176/42 [slide 17-19]

(2021, 27 July). YouTube by the Numbers: Stats, Demographics & Fun Facts. Omnicore. <https://www.omnicoreagency.com/youtube-statistics/> (More statistics can be found on the same page). [slide 17-19]

Andrew Greiner, Seth Fiegerman, Ivory Sherman and Tiffany Baker (2019, Februar). Facebook at 15: How a college experiment changed the world. *CNN Business*.

<https://edition.cnn.com/interactive/2019/02/business/facebook-history-timeline/index.html> (More about the history can be found on the page) [slide 17-19]

(2021, 19 June). Facebook by the Numbers: Stats, Demographics & Fun Facts. Omnicore.

<https://www.omnicoreagency.com/facebook-statistics/> (More statistics can be found on the same page). [slide 17-19]

(2021). The world's leading all-in-one video solution. Vimeo. <https://vimeo.com/about> [slide 17-19]

(2021). The home for videos that matter. Dailymotion. <https://about.dailymotion.com/en/our-story/> [slide 17-19]

Smith, C. (2021, 2 June). Dailymotion statistics, user counts and facts (2021). DMR.

<https://expandedramblings.com/index.php/dailymotion-facts-statistics/> [slide 17-19]

(2021, 20 June). Metacafe. Wikipedia. <https://en.wikipedia.org/wiki/Metacafe> [slide 17-19]

(2021). About us. Metacafe. https://www.metacafe.com/about_us/ [slide 17-19]

Holak, B. & McLaughlin, E. (2017, May). Instagram. TechTarget.

<https://searchcio.techtarget.com/definition/Instagram> [slide 17-19]

(2021, 8 July). Instagram by the Numbers: Stats, Demographics & Fun Facts. Omnicore.

<https://www.omnicoreagency.com/instagram-statistics/> (More statistics can be found on the same page) [slide 17-19]

D'Souza, D and Rasure, E. (2021, 22 July). What is TikTok? Investopedia.

<https://www.investopedia.com/what-is-tiktok-4588933> [slide 17-19]

(2021, 29 March). YouTube alternatives: an overview of the best portals. Digital guide IONOS.

<https://www.ionos.com/digitalguide/online-marketing/social-media/youtube-alternatives-an-overview-of-the-best-portals/> [slide 17-19]

(2021, 11 August). Number of daily active Snapchat users from 1st quarter 2014 to 2nd quarter

2021. Statista. <https://www.statista.com/statistics/545967/snapchat-app-dau/> [slide 17-19]

<https://spotitproject.eu/en/>

Elgersma, C. (2018, 18 June). Everything you need to know about Snapchat. PHYS.org.

<https://phys.org/news/2018-06-snapchat.html> [slide 17-19]

Teema 3

(2016). A GUIDE TO SEO FOR VLOGGERS. CollectivEdge. <https://collectivedge.com/blog/a-guide-to-seo-for-vloggers/> [slide 11]

(2021). Is SEO Important for Every Business?. WebFX. <https://www.webfx.com/internet-marketing/is-seo-important-for-every-business.html> [slide 12-15]

(2021, 19 July). THE IMPORTANCE OF SEO IN 2021. Epic Web Studios. <https://www.epicwebstudios.com/blog/the-importance-of-seo-in-2021/> [slide 12-15]

A., Will. (2021). HOW TO BECOME A YOUTUBER IN 2021 (5 STEPS). Vloggerpro. <https://vloggerpro.com/how-to-become-a-youtuber/> [slide 11]

Barnhart, B. (2021, 14 June). 16 ways to promote your YouTube channel for more views. Sprout Social. <https://sproutsocial.com/insights/how-to-promote-your-youtube-channel/> [slide 11]

Bilal, U. (2021, 5 August). 8 Reasons Why Video Marketing is Vital in 2021. Webnus. https://webnus.net/why-video-marketing-is-vital/#Google_Prefers_Video_Content [slide 9]

Cristoph Lagger, Mathias Lux (2017). What Makes People Watch Online Videos: An Exploratory Study. Computers in Entertainment 15(2) [slide 18]

Fleeracker, A. (2019, 18 March). 23 Smart Ways to Promote Your YouTube Channel. Hootsuite. <https://blog.hootsuite.com/how-to-promote-your-youtube-channel/> [slide 11, 12-15]

Hardwick, J. (2021, 30 March). SEO Basics: Beginner's Guide to SEO Success. Ahrefs. <https://ahrefs.com/blog/seo-basics/> [slide 12-15]

How to Get Free YouTube Subscribers (the Real Way). (2021, 10 June). Hootsuite. <https://blog.hootsuite.com/how-to-get-free-youtube-subscribers/> [slide 11]

How to Get More Views on YouTube: 16 Tips that Actually Work. (2021, 19 July). Hootsuite. <https://blog.hootsuite.com/get-views-youtube/> [slide 11]

Muller, B & Moz staff. (2021). SEO 101: The Beginner's Guide to SEO. Moz Pro. <https://moz.com/beginners-guide-to-seo/why-search-engine-marketing-is-necessary> [slide 12-15]

Patel, N. (2021). How to Vlog: A Complete Guide to Start Vlogging in 2021. Neil Patel. <https://neilpatel.com/blog/vlog-successfully/> [slide 11, 17]

Picture: (2021). Nojitter. <https://www.nojitter.com/file/question-mark-21107671280jpg> [slide 4, 22]

Picture: (2021). Vippng. https://www.vippng.com/downimg/iTbbbTh_video-icon-clipart-watch-video-rompecocos/ [slide 5]

Ruiz Ricart, J. (2020, 6 February). How to Vlog: A Beginner's Guide to Vlogging. WiX Photography. <https://www.wix.com/blog/photography/2020/02/06/how-to-vlog/> [slide 11, 19]